

ŠTAJERSKI GOSPODAR

ERSCHEINT JEDEN SAMSTAG

Uredništvo in upravnništvo: Marburg a. d. D., Badgasse 6 - Naročnina: letno RM 4.80, polletno RM 2.40, četrtletno RM 1.20

I. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag, 15. November 1941

Nr. 34

Adolf Hitler med starimi borci stranke

Zgodovinski govor Führerja v Münchenu - Za življenjske pravice Nemčije in za usodo Evrope - Bodočnost Evrope se odloča za bodočih 1000 let - 350 milijonov ljudi se bori za Evropo

Preteklo soboto je prispel Führer iz svojega glavnega stana na vzhodni fronti v München, kjer je na predvečer tragičnega 9. novembra imel svoj običajni sestanek z najstarejšimi borci nacionalsocialistične stranke. Prišlo je več sto nacionalsocialistov iz prve dobe strankinega gibanja, da čujejo Führerja in njegove parole za bodočnost, obenem pa so počastili spomin 16 padlih nacionalsocialistov, ki so 9. novembra 1923 na Münchenskih cestah ob svojem pohodu proti Feldherrnhalle žrtvovali svoje življenje za novo Nemčijo.

Sestanek se je vršil tokrat v pivnici Löwenbräu. Führerja so navzoči borci stranke sprejeli z nepopisnim navdušenjem. Mnogo jih je bilo, ki so prispeli v sivi vojaški uniformi za par ur s fronte, da bi ne zamudili ponovitve zgodovinskega predvečera 9. novembra. Po prisrčnem

in v srce segajočem pozdravu Gauleiterja Wagnerja in ko se je podelil vihar pozdravnega pritrdjevanja, je povzel Adolf Hitler v največji tišini besedo k sledečim izvajanjem:

»Zopet sem prišel za par ur, da bi po stari navadi in v zvestobi do vas, moji prvi pristaši in sobojevniki, govoril ter počastil tiste, ki so takrat doprinesli največjo žrtev za naše gibanje in s tem za Nemčijo. Ko sem stal poslednjič tu pred vami, je bilo zmagoslavno leto velikih dogodkov za nami.

Ne vem, koliko ljudi izven Reich-a si je pred letom 1940 zamoglo predstavljati to, kar se je zgodilo. Celo v našem lastnem narodu jih je bilo menda zelo malo, ki so slutili, kaj nas je takrat čakalo, kaj je moralo uspeti in kaj je tudi uspelo.

predvideval tudi žrtve, in te žrtve sem hotel vsem prištediti.

V prvi vrsti sem hotel prištediti žrtve našemu narodu, pa tudi napram ostalemu svetu sem smatral kot zmagovalec, da moram ponuditi roko sprave. Kakor rečeno, pa tega niso pojmovali tisti, ki še v svojem življenju niso nikdar doprinesli žrtve in ki tudi sicer niso imeli nobenega bližnjega stika z žrtvami svojega lastnega naroda.

Tako nam ni preostalo nič drugega, pripeli smo si dokončno svoje čelade ter nastopili pot, ki nas bo za vse čase osvobodila nevarnosti, ki ni ogrožala samo Nemčijo, temveč celo Evropo.

Mednarodno židovstvo je hujskalo k vojni

Ko sem poslednjič govoril pred vami, dragi tovariši, sem zamogel govoriti v polni zavesti zmage, kakor menda redko kateri umrljiv človek pred menoj. Kljub temu me je težila težka skrb. Bilo mi je jasno, da je bilo iskati v ozadju te vojne tistega požigalca, ki je že od nekdaj živel od pričkanja narodov: mednarodni žid!

Jaz ne bi bil nacionalsocialist, ako bi se bil kedarkoli izneveril temu spoznanju. Židovske sledove smo zasledovali skozi leta. Prvič smo v Reich-u pojasnili tudi znanstveno-načrtno ta problem za vse čase ter pravilno pojmovali besede nekega velikega žida, ki je dejal, da je vprašanje rase ključ do svetovne zgodovine. Vedeli smo prav natančno in jaz še prav posebej, da je bil žid za temi dogodki gonilna sila in da so bili puhloglavci, kakor vedno v zgodovini, vsi tisti, ki so se zavzemali za žide. To so bili deloma breznačajni plačanci, deloma pa ljudje, ki so hoteli imeti lepe posle in jih ni bilo strah, za te posle puščati narodom tudi kri. Te žide sem spoznal kot svetovne požigalce. Videli smo, kako so v prejšnjih letih potom tiska, radija, filma in gledališča počasi zastupljali narode. Videli smo, kako se je to zastupljanje razširjalo, videli smo nadalje, kako so morale njihove finance in

Odbili so mirovna prizadevanja

Ko so se leta 1939 končno izjalovila tudi moja zadnja prizadevanja, doseči potrebno revizijo mirnim potom in ko je mednarodnim hujskačem končno uspelo potisniti Evropo v vojni vrtnec, je bila naša prva naloga, odstraniti enega izmed vzhodnih sovražnikov. To se je zgodilo v 18 dneh. Tisti, ki jih še pamet ni popolnoma zapustila, bi se bili morali že po nekaj tednih zavedati, da je bil njihov poskus, Nemčijo še enkrat premagati, popolnoma brezupen. Tega niso storili, nasprotno pa so mirovno roko, katero sem jim ponudil, odbili. Za vse to so me osebno žalili ter mi očitali strahopetnost. Tako ni preostalo nič drugega kakor uresničenje sklepa, v letu 1940 tudi zapadnega nasprotnika Reich-a končno vreči na tla.

Samo vsled neprevidnosti in blebetavosti nasprotnikov smo izvedeli, da nameravajo pod geslom pomoči za Finsko udariti proti Norveški, v resnici pa proti švedskim rudnikom železa in proti rudniški železnici. Že takrat niso računali z našo in mojo odločnostjo. Sliko moje osebnosti so jim risali tisti emigranti, ki so ravno radi mene morali Nemčijo zapustiti (veselost). Ta slika vsekakor ni po-

polnoma točna. Ta slika je bila napačna (ponovna veselost). V nasprotju do pričakovanj teh nasprotnikov sem se zelo hitro odločil rešiti norveško vprašanje v našem smislu. To je uspelo. Kmalu nato se je odigral brezprimerni zmagoslavni pohod, ki je vrgel sovražnika na zapadu in prisilil Anglijo k tistemu »zmagoslavnemu umiku«, ki je, kakor zatrjujejo, postal eden izmed častnih naslovov angleške vojaške zgodovine za vse čase. Osebno sem videl sledove te »zmagoslavne akcije«, toda izgledali so zelo neredno.

Še enkrat in zadnjikrat sem se odločil, in sicer z izrecnim povdankom, ponuditi Angliji roko ter ji dopovedati, da bi bilo nesmiselno zlasti za Anglijo, nadaljevati to vojno in da ni ničesar, kar bi moglo prepričati pameten mir ter da med Anglijo in Nemčijo ni nikakih nasprotij, razen fistih, ki so umetno napravljena. Blazni pijanec, ki dirigira sedaj že par let Anglijo, je tudi v tem zagledal novo znamenje moje slabosti. Predstavili so me kot moža, ki gleda črno in si radi tega ne upa nadaljevati borbe. V resnici pa nisem videl bodočnosti drugače, kakor se je odigravala. Poleg vsega zmagoslavja sem

(PK. Aufnahme: Kriegsberichtler Schmidt)

Durch Schnee und Schlamm vorwärts.

denarni posli delati v tem smislu. V prvih dneh vojne so gotovi Angleži, in sicer sami lastniki delnic oboroževalne industrije, odkrito izpovedali: »Vojna mora trajati najmanj tri leta, vojna ne sme pred tremi leti končati!« Tako so dejali in to je bilo samo ob sebi umevno. Naložili so svoje kapitalije in tudi niso mogli pričakovati, da bi se zamogla amortizacija izvršiti izpod treh let. Za nas nacionalsocialiste je to nepojmljivo, toda v tem demokratskem svetu je pač že tako. Človek je predsednik vlade ali vojni minister, obenem pa lastnik neštevilnih paketov delnic oboroževalne industrije. Interesi so s tem pojasnjeni.

To nevarnost kot gonilno silo v naši notranji borbi smo že svojčas spoznali. Imeli smo črno-rdeče-rumeno koalicijo pred nami, to mešanico hlimbe, zlorabe religije na eni in kapitalističnih interesov na drugi strani in končno še prave židovsko-marksistične cilje. S to koalicijo smo v notranjosti dokončno obračunali po trdi borbi. Sedaj stoji ta sovražnik zunan ravno tako pred nami, saj je inspirator svetovne koalicije proti nemškemu narodu in proti nemškemu Reich-u.

Anglija kot gonilna sila

Nekoč je ta sovražnik potisnil Poljsko v ospredje, nato Francijo, Belgijo, Holandsko in Norveško. Anglija je bila pri vsem tem od vsega početka gonilna sila. Nič ni bilo bolj razumljivo kakor to, da bo nekega dne nastopila proti nam tudi sila, ki jo obvladuje duh židovstva: Sovjetska Unija, največja dekla židovstva.

Med tem je čas potrdil, kar smo mi nacionalsocialisti skozi vsa leta povdarjali. Je to res država, v kateri so vsa narodno inteligenco poklali in v kateri je preostala le še brezdušna in siloma proletarizirana masa, nad katero je ogromna organizacija židovskih komisarjev vihtela svoj bič.

Cestokrat se je porajal dvom, ali bo v tej državi zmogla nacionalna tendenca. Pri tem se je pozabilo, da nosilcev zavestne narodne misli ni več in da človek, ki je postal mimogrede gospodar te države, ni nič drugega kot instrument v ro-

kah vsegamogočnega židovstva. Kadar koli se je pojavil na odru pred zastorom Stalin, so stali za njim vsekakor Kaganovič in vsi tisti židje, ki vodijo v desetstisočeri razpletlosti to ogromno državo.

Sovjeti v službi židovstva

Ko sem lansko leto govoril pred vami, me je težilo spoznanja glede razvoja, ki ga ni bilo mogoče več krivo tolmačiti. V času, ko smo izvrševali naš pohod proti zapadu, je Sovjetija že pričela s pohodom na vzhodu. Prišel je trenutek, ko smo imeli v Vzhodni Prusiji tri divizije, medtem ko je Rusija mobilizirala v baltiškem prostoru 22 divizij. To se je stopnjevalo od meseca do meseca. To nam ni bilo prikrito. Mesec za mesecem smo lahko ugotavljali pri vsaki posamezni edinici, kje, kako in kedaj se je uvrstila. S tem v zvezi je bilo opravljeno ogromno delo na naših vzhodnih mejah, ki ga ni bilo mogoče spregledati. V nekaj mesecih so začeli graditi 900 letališč, ki so bila deloma dovršena. Lahko si je bilo izračunati, kakšnim svrham je služilo to gigantsko masiranje ruskega letalstva.

Paralelno k temu je Sovjetija nezasišano stopnjevala svojo oboroževalno produkcijo. Uredili so nove tovarne, katerih si, dragi tovariši, niti ne moremo predstavljati. Kjer je stala pred dvema letoma še kaka kmečka vas, so v tem času nastale oboroževalne tvornice, ki so zaposlovale po 65.000 delavcev. Poleg tvorniških naprav so zgradili poslopja GPU. Spredaj palače, zadaj pa jetniške celice za kruto trpinčenje. Paralelno s tem so premikali svoje čete v smeri k naši meji, in sicer ne samo iz notranjosti Rusije, temveč tudi iz Daljnega Vzhoda. Divizija se je vrstila za divizijo. Končno jih je bilo 100, potem 120, 140 in 170 divizij ter še več.

Najtežja pot

Pod temi mučnimi spoznanji sem takrat povabil Molotova v Berlin. Izid berlinskih razgovorov vam je itak znan. Nobenega dvoma niso dopuščali o tem, da je bila

Rusija odločena, udariti najpozneje v jeseni, morda pa celo že v poletju. Molotov je takorekoč zahteval, da naj bi mi sami odprli vrata za ta pohod. Ne spadam v vrsto tistih ljudi, ki posnemajo govtove živali, ki si same izbirajo mesarja. Radi tega sem v Berlinu na kratek način odslovil Molotova. Bil sem si na jasnem, da so kocke padle in da nam ne bo prihranjena najtežja pot. To je potrdilo zlasti delovanje sovjetske Rusije na Balkanu, in sicer s podtalnim rovarjenjem, ki ga poznamo v Nemčiji prav dobro.

Povsod boljševiški agenti, povsod hujskanje in razkroj, ki ga po kratkem času niti niso več marali prikrivati in tudi niso več mogli prikrivati. Tudi pri nas so znova pričeli z boljševiško propagando, ki pa ni imela uspeha, ker se je dejstvo nacionalsocialističnega dela med tem že pokazalo.

Pakt Moskve s Srbijo

Končno je prišel trenutek, ko je bilo spoznati konec ruskih priprav. Razen par divizij, ki so jih očitno zadržali v Moskvi kot bič za lastni narod in par divizij na Vzhodu, ni bilo ničesar več, kar se ne bi bilo nahajalo na zapadni fronti. K vsemu temu je izbruhnil v Srbiji, nahujskani od Rusije, znani puč boljševiških agentov, ki so si ga izmislili angleški emisarji. Takoj nato je prišel pakt o medsebojni pomoči Rusije in Srbije. Takrat je bil gospod Stalin mnenja, da nas bo že ta vojna morda celo leto zaposlila, in da bo kmalu prišel trenutek, ko ne bo samo s svojim orožjem in materialom, temveč tudi s svojim ogromnim rezervarjem ljudstva preplaval Evropo. Danes lahko prvič govorim in povem, da je bilo še nekaj drugega, kar nas je o tej stvari počelo: Leta 1940 se je vršila v Londonu cela vrsta tajnih sej angleškega parlamenta. Na teh tajnih sejah je whyskiju udan gospod Churchill razgalil svoje misli, obenem pa tudi svoje upanje in prepričanje, češ, da se Rusija približuje Angliji, ter da ima od veleposlanika Crippsa absolutne podlage o tem, da bo trajalo največ eno do poldrugo leto, da bo Rusija stopila na plan. Radi tega je treba samo še eno do poldrugo leto vzdržati. To je bil tudi razlog za takrat nepojmljivo korajžo tega gospoda. O tej stvari smo dobivali tekoče informacije (pritrjevanje).

Osvoboditev jugo-vzhodnega boka

Iz vsega tega sem izvajal svoje konsekvence. Prva je bila osvoboditev našega jugovzhodnega boka. Po spoznanju vsega, kar se je zgodilo, smo Mussoliniju res lahko hvaležni za to, da je še v letu 1940 prebodel ta gnojni tvor. V nekaj tednih smo s pomočjo držav, ki so na naši strani, dokončno rešili to vprašanje. Z zavzetjem Krete smo potisnili na zmagovit način zapaž pred Dardanele.

Dostikrat sem že govoril o storitvah naše vojske. V tem pohodu se je zmagovito obnesla, kar velja prav tako za suhozemno vojsko kakor tudi za letalstvo.

Opazoval sem vsako kretnjo našega velikega nasprotnika na Vzhodu. Od aprila in maja sem bil takorekoč na opazovališču ter sem nepretrgoma opazoval vse dogajanje. Bil sem trdno odločen, v vsakem trenutku, v katerem mi je bilo jasno, da je nasprotnik hotel udariti, napasti 24 ur poprej. (Viharno odobravnje.)

Pomisli tudi Ti

na požrtvovalnost naše obo-
rožene sile ~ zato žrtvuj tudi
Ti v okviru
cesne zbirke 15. in 16. novembra

Odločilni 22. junij

Sredi junija so bili znaki grozeči in v drugi polovici junija ni bilo nikakega dvoma več o tem, da gre za tedne in morda celo še samo za dneve. Tako sem izdal povelje za 22. junija. Verujte mi, moji stari tovariši, da je bila to najtežja odločitev mojega dosedanjega življenja, odločitev, o kateri sem vedel, da nas bo zamotala v zelo težko borbo. Glede te borbe pa sem upal, da so bile šanse za zmago tem večje, čim hitreje bomo udarili.

Situacija na Zapadu

Kakšen je bil takrat položaj? Zapad je bil zavarovan. Nekaj pa moram vsekakor pripomniti: V taboru naših nasprotnikov je nekaj takozvanih genialnih politikov, ki sedaj zatrjujejo, da smo imeli korajžjo za napad na Vzhodu, ker sem vedel, da nas na Zapadu ne bodo napadli.

Tem veleumom bodi povedano, da ne poznajo moje previdnosti. Na Zapadu sem se tako dobro pripravil, da lahko pridejo vsak čas. Ako je gospod Angležem ljuba ofenziva na Norveškem, na naši nemški obali, v Holandiji, Belgiji ali Franciji, jim lahko rečem samo eno: Pridite, saj boste hitreje odkurili, kakor boste prišli (viharno pritrjevanje).

Te obale smo utrdili vse drugače, kakor so bile pred enim letom. Delali smo z nacionalsocialistično natančnostjo. Šef velikega dela teh utrdb — imenujem naj samo eno ime — je bil naš Todt (nov vihar navdušenja).

Tamkaj delamo trajno naprej. Vi me poznate še iz naših strankinih časov. Nikdar nisem poznal miru. Če stoji kje deset baterij, jih pride še pet zraven. Ako jih je petnajst, jih pride še pet zraven in tako naprej, saj nam naši nasprotniki sami dobavljajo topove. (Novi vihar navdušenja.)

Povsod smo pustili dovolj vojaških sil za pripravnost v vsakem trenutku. Nasprotniki niso prišli. Tudi dobro! Jaz nočem prelivati krvi. Toda če bi bili prišli, bi bili že tudi davno odšli. Tu smo torej sigurni.

Tudi Balkan smo očistili. V Severni Afriki je uspelo našim skupnim prizadevanjem, vzpostaviti stabilen red. Finska je bila pripravljena stopiti na našo stran in Madžarska je spoznala veliko zgodovinsko uro ter je storila junaško odločitev. Ko je napočil 22. junij, sem zamogel pred svojo lastno vestjo zagovarjati pohod proti tej nevarnosti, čeprav sem ji prišel v okom samo za par dni.

Gre za usodo Evrope

Ta borba, moji stari tovariši, ni samo borba za Nemčijo, temveč za vso Evro-

po. To je borba za biti ali ne biti. Vi poznate naše zaveznike. Na severu so to hrabri Finci, ki so se zopet sijajno obnesli. Zraven so prišli Slovaki, Madžari in Romuni in končno zavezniki iz vse Evrope: Italijani, Španjolci, Hrvati, Nizozemci, danski prostovoljci in celo francoski in belgijski prostovoljci.

Lahko rečem, da se bori na Vzhodu morda prvič v skupnem spoznanju vsa Evropa. Kakor nekoč proti Hunom, tako se bori danes proti tej mongolski državi drugega Džingiskana (vihar navdušenja).

Cilj te borbe je bil: 1. Uničenje sovražne vojne sile in 2. zasedba sovražnih oboroževalnih in prehranjevalnih podlag. Prestižni momenti pri nas sploh ne igrajo nikake vloge. Ako danes nekdo poroča: »Pa vi ste vendar pri Leningradu v defenzivi!« Potem mu odgovorim: »Pred Leningradom smo bili tako dolgo v ofenzivi, dokler je bilo potrebno, da smo Leningrad obkolili. Sedaj smo v defenzivi, in boljševiki morajo poskušati s svojimi izpadmi, kljub temu pa bodo v Leningradu pomrli od lakote.«

Jaz ne bom žrtvoval niti enega moža več, kakor je neobhodno potrebno. Če bi danes nekdo hotel Leningrad osvoboditi, bi dal jaz takoj povelje za naskok in mi bi mesto zavzeli (novi val navdušenja). Kdor je od vzhodno pruske meje naškaval do 10 km pred Leningradom, lahko maršira še ostalih 10 kilometrov izpred Leningrada v mesto.

Ne iščemo prestiža

Toda to ni potrebno. Mesto je obkoljeno. Nikdo ga ne bo osvobodil in Leningrad bo padel v naše roke. Ako bi kdo porekel: »Toda samo kot kup razva-

line, mu odgovorim, da nimam nikakega interesa na mestu industrijskega središča ali na kakršnemkoli mestu. Zainteresiran sem samo na uničenju industrijskega središča Leningrada. Če imajo Rusi dopajdenje nad razstreljevanjem svojih mest, nam morda s tem prihranjujejo marsikatero delo. Ponavljam: Prestižni momenti pri nas sploh ne igrajo nikake vloge. Če na primer nekdo reče: »Zakaj pa sedaj ne marširamo?« Zato, ker trenutno dežuje ali sneži, ali pa ker še nimamo železnice v redu.

Tempo tega pohoda ne določajo tisti čudoviti angleški strategji, ki so določali tempo svojih umikov, to določamo izključno samo mi.

In drugič: Zasedbe sovražnih oboroževalnih in prehranjevalnih podlag. Tudi tu bomo delovali načrtno. Včasih zadostuje uničenje enega samega obrata za uničenje mnogih obratov.

8 do 10 milijonov sovjetskih armistov iz očenih

Če hočem zajeti dosedanja uspeh tega vojnega pohoda, je doseglo število ujetnikov višino 3,6 milijonov, to je 3.600.000 ujetnikov. Prepovedujem si, da bi prišel kak angleški puhloglavc v pripombo, da to ni potrjeno. Ako je nemška vojaška oblast nekaj naštel, je to povsem točno. (Več minut trajajoče odobravanje.) Med nemškim častnikom in angleškim borzancem obstoja še vsekakor neka razlika. (Nov vihar navdušenja.) To je prav tako točno, kakor naše navedbe glede francoskih in angleških ujetnikov.

Angleži vedo to sami prav dobro, ker se stalno brigajo za svoje vojne ujetnike.

(PK Aufnahme Kriegsberichtler Brunnengraber-Wellbild)
Auf der Krim gefangene Sowjets.

Če vidim na eni strani 3.600.000 vojni ujetnikov in vzamem kot merilo razmere v svetovni vojni, odgovarja ta situacija najmanj istemu številu padlih. Za gospoda Stalina bi bilo zelo slabo spricevalo, ako bi se njegovi ljudje sedaj manj hrabro borili kot v svetovni vojni. Nasprotno: borijo se deloma iz strahu in deloma iz poživljenosti, fanatične blaznosti.

Če vzamem, da padejo v Rusiji, slično kakor pri nas, trije do štiri ranjenci na enega padlega vojaka, dobimo število, ki pomeni izpadek najmanj osem do deset milijonov, in sicer brez lažje ranjenih, ki se lahko popravijo in zopet uvrstijo. Moji dragi tovariši, tu ne okreva nobena vojska na svetu, in tudi ruska ne! (Stari borci stranke so pri teh besedah priredili Führerju navdušene ovacije.)

Ako zatrjuje Stalin, da smo izgubili 4,5 milijonov ljudi, Rusija pa samo 378 tisoč pogrešanih, — v tem slučaju bi to bili samo ujetniki —, se moramo vprašati: Zakaj so Rusi potemtakem zbežali 1500 kilometrov nazaj, ako so imeli pri ogromnem številu svojih čet samo polovico naših žrtev?

Je res že krepko židovska, kar oddajo ti kremlski oblastniki. Sicer pa se bodo ujetniki polagoma približevali evropskim poljanam. Tu jih bomo koristno uporabili v evropski produkciji in tedaj se bo izkazalo, da jih ni samo 378.000, temveč 3.600.000.

Edinstvena bilanca zmage!

Materijal, ki smo ga v tem času zaplenili, je brezmejen. Dosedaj smo zajeli nad 15.000 letal, nad 22.000 tankov in nad 27.000 topov. To je res ogromen material. Celokupna industrija sveta, vključno naše nemške industrije, bi mogla nadomestiti ta material samo počasi. Industrija naših demokratov ga v bodočih letih vsekakor ne bo nadomestila. (Viharno priterjevanje.)

Petkratna ploskev Anglije...

Sedaj prihajam k teritorijem. Dosedaj smo zasedli 1.670.000 kvadratnih kilometrov. To je vsekakor področje, ki je okroglo tri do štirikrat tako veliko kakor Francija in petkrat tako veliko kakor Anglija. V tem področju se nahaja 60 do 76 odstotkov vseh industrij in surovin, ki jih poseduje Sovjetija. Upam, da bomo v kratkem času izvedli par nadaljnjih ukrepov, s katerimi jim bomo zadržali počasi, toda sigurno, konopec za konopcem.

Prava bliskovita vojna

Če kdo poreče: »Da, toda vi ste se zmotili glede časa«, mu odgovorim: Vsi ti ljudje vedo prav natančno za moje časovno merilo. Francijo smo premagali v okrog šestih tednih. Zasedeno ozemlje je le del tega, kar smo zavzeli na vzhodu. Pa pride nekdo drugi in poreče: Pričakovali ste, da vam bo na vzhodu to uspelo v poldrugem mesecu. Vsa čast bliskovitim vojnám! Korakati pa je pri vsem tem le še treba! Kar je pri tem storila naša infanterija, v korakanju namreč, je v svetovni zgodovini sploh edinstveno. (Novo viharno priterjevanje.)

Seveda, ako greš iz Dünkirchena v Ostende in iz Ostenda v Dünkirchen, je to res lažje, to že moram priznati. Če pa greš vsekakor od nemške meje do Rostova ali pa do Krima ali celo do Leningrada, so to že daljave, zlasti ako vpoštevaš ceste v »paradižu delavcev in kmetov«. Še nikdar nisem uporabil besede »bliskovita vojna«, ker je to neumnost. Ako jo je mogoče sploh uporabiti glede kake

vojne, potem pa res v pogledu na to vojno!

Nemški vojak

Še nikdar ni bilo kako ogromno carstvo v krajšem času razbito, kakor tokrat Sovjetska Rusija. (Več minut trajajoče viharno odobravanje.) Uspelo je to edinolesle vsled nezaslišano edinstvene hrabrosti in požrtvovalnosti naše nemške oborožene sile, ki doživlja napore, kakor si jih ni mogoče predstavljati.

Kar je nemško orožje izvedlo, se v besedah ne da izraziti. Pred našimi junaki se moremo samo še globoko pridoniti.

Že v Berlinu sem dejal: ako vzamemo naše oklopne strelce ali naše pionirje, artilerije, procevalce, letalce, strmoglavce, lovce, izvidnike ali mornarje ali kogarkoli, na koncu pridemo vedno le do izida, da si je zaslužil krono nemški infanterist, nemški musketir. (Dvorana je pri teh besedah kar odmevala navdušenja.)

Infanterist koraka v daljavah, ki jim ni konca, skozi močvirja, korakal je na pekočem soncu skozi brezmejna polja Ukrajine, v dežju, snegu in mrazu, obenem pa je zavzel bunker za bunkerjem. S svojimi pionirji je trgal fronto za fronto. Zar, to je junaška pesem, ki jo poje sam nemški infanterist.

Oborožitev brez prestanka

Za to fronto pa stoji druga fronta, in to je nemška domovina. Za to nemško domovino pa stoji še tretja fronta, in sicer Evropa. Ako mi v zadnjem času toliko govorijo, da se sedaj oborožujejo demokratje, sem poprej že večkrat omenil, da ne držimo križem rok. Jaz vsaj nemške oborožitve v letih 1939/1940 in 1941 nisem ustavil. Kar smo na tem polju storili, je vsekakor priznanja vredna stvar. Mi se oborožujemo še nadalje. Jaz sem oborožitev samo prenesel na neka posebna polja.

Ako prihajajo gospodje stalno s svojimi številkami, potem imam za vse to sledeč odgovor: jaz ne govorim mnogo o številkah, toda povedano jim bodi: čudili se bodo, kar jim bomo nekega dne servirali! (Nov vihar navdušenja.)

To smo, dragi tovariši, doživeli že vse v notranjosti. Vsako leto smo slišali, kaj počenjajo demokratje, socialni demokratje, centrum ali bavarska ljudska stranka in kaj počenjajo meščanske ali druge skupine in celo komunisti.

Mi smo tudi nekaj počenjali in koncem koncev smo storili več kakor vsa ta pisana koalicijska. Mi smo jo kratkoma uničili (navdušeno priterjevanje).

350 milijonov se bori za Evropo

Pa mi pravijo: »Da, toda tu je Amerika s 125 milijoni ljudi —«. Nemčija s protektoratom in governmentom obsega tudi 125 milijonov ljudi. Področje, ki dela za nas direktno, obsega danes več kot 250 milijonov ljudi. Področje, ki dela v Evropi indirektno za to borbo, pa obsega že sedaj preko 350 milijonov.

V kolikor gre za nemško področje, za področje, ki smo ga sedaj vzeli v našo upravo, naj pač nikdo ne dvomi, da ga ne bomo do zadnjega vpregli v naše delo. To nam lahko verjamejo. (Viharno navdušenje.)

To ni nemški narod iz svetovne vojne, ki se nahaja danes v borbi. To je povsem drugi nemški narod. Nesreča naših nasprotnikov obstoja v tem, da tega niso zapopadli in da še vedno verjamejo ži-

dovskim puhloglavcem, ki zatrjujejo vedno znova: »Trebalo je vse to tako napraviti, kakor smo že enkrat napravili.« Tega ne predvidevam niti pri naših nasprotnikih, čeprav jih ne smatram pametnim. Jaz sam ne delam nikdar eno in isto, temveč vedno nekaj novega. Naj bi že enkrat prenehali upati na staro. Tako pravijo sedaj na primer: »V ozadju bo izbruhnil upor. Morda je kje kakšen norec, ki se bo ne nadoma zganil ob radijskih oddajah Angležev, toda ne dolgo. S takimi stvarmi smo prav hitro gotovi. Tu se naj nikdo ne moti, kajti taki poskusi se prav radi hitro polomijo. Danes nimajo pred seboj meščanske Nemčije s finimi rokavicami, temveč nacionalsocialistično Nemčijo s trdimi pestmi.

Kjer zasedamo področje, smo zelo vpljudni in pristojni napram civilnemu prebivalstvu, čestokrat celo preveč pristojni in ustrežljivi. Mi nikogar ne posilujemo kakor drugod, to pa iz raznih razlogov. Nemški vojaki tudi niso vlomilci, ki bi ropali in plenili. Kaj takega se tam kaznuje bolj kot v domovini. Mi varujemo to prebivalstvo. Ako pa nekdo misli, da bi se mogel okupaciji upreti in okupacijo pretresti z zavratnimi umori, potem udarimo tako, kakor smo udarili doma takrat, ko so naši nasprotniki mislili, da nas morejo terorizirati. Koncem koncev smo uničili njih teror. V to svrhu smo si ustanovili organizacije in tako bomo končali tudi teror naših današnjih nasprotnikov.

Neumna pričakovanja nasprotnikov

Tu prihajajo tudi najneumnejša upanja, da bi mogla v Nemčiji nastati revolucija (veselost). Ljudje, ki bi tukaj zamogli napraviti revolucijo, niso več tu. Odsli so že pred dolgim časom v Anglijo, Ameriko in Kanado. Ni jih več v naši sredini. Tisti pa, ki bi morda hoteli kako revolucijo, so tako maloštevilni, da je naravnost smešno, upati na njih pomoč.

Ako bi pa nekdo pri nas resno hotel motiti fronto, brez ozira na to, od kod je prišel in iz katerega tabora izhaja — vi poznate mojo metodo — gledam take stvari nekaj časa. Hitro pa pride trenutek, ko bliskovito udarim in to vse najhitreje odpravim. Tokrat ne pomaga nobena maska, tudi ne maska z religijo (več minut trajajoče priterjevanje).

November 1918 se ne bo več ponovil!

Toda to pri nas ne bo potrebno, ker je nemški narod organiziran v enem samem gibanju, česar pa naši nasprotniki niso zapopadli. To je gibanje, ki sega v vsako hišo in ki ljubosumno bdi nad tem, da se november 1918 ne bi nikdar več ponovil.

V svojem življenju sem bil že tolikokrat prerok. Vedno so se mi posmehovali, toda jaz sem vedno imel prav. Rad bi bil zopet prerok. Nikdar se v Nemčiji ne bo ponovil november 1918. To se ne more več ponoviti! Vse je možno, samo eno ne:

Če pravijo naši nasprotniki: »Da, potem bo ta vojna trajala do leta 1942«, jim odgovorjam. Volna lahko traja, kakor dolgo hoče, zadnji bataljon na bojnem polju bo nemški (viharno priterjevanje).

Führerjev govor na Rooseveltovo povelje za streljanje

Popolnoma brezsmiselno je, ako bi me nekdo hotel ustraševati. Znano vam je, da molčim o kaki stvari mesece, včasih tudi leta. S tem ni rečeno, da je nisem

upošteval ali spoznal. Ako danes, zlasti iz Amerike, prihajajo vedno nove grožnje na naslov Nemčije, sem to stvar že pravočasno vzel na muho. Pred več kot letom dni sem izjavil: »Katerakoli ladja bo pripeljala vojni material, torej material za ubijanje ljudi, bo torpedirana. Ako ameriški prezident Roosevelt, ki je odgovoren za vstop Poljske v vojno in ki je tudi Francijo dokazano pripravil do vstopa v vojno, sedaj misli, da nas bo s poveljem za streljanje omehčal, zamorem temu gospodu dati samo sledeč odgovor:

»Gospod prezident Roosevelt je svojim ladjam zapovedal streljanje, ko bodo zagledale nemške ladje. Jaz sem nemškim ladjam zapovedal, naj ne streljajo, če bodo zagledale ameriške ladje, pač pa se naj branijo, če bodo napadene. Nemškega oficirja, ki se ne bi branil, postavim pred vojno sodišče (viharno odobravanje).

Ako bo torej ameriška ladja na osnovi prezidentovega povelja streljala, bo storila to na lastno nevarnost. Nemška ladja se bo branila in naši torpedi bodo zadeli.

Nimam volje, da bi se pečal s smešnimi falsifikati, na primer da sem potom nemških ekspertov fabriciral nek zemljevid. G. Rooseveltu lahko rečem, da na gotovih področjih sploh nimam nikakih strokovnjakov, pri meni zadostuje moja lastna glava. Za mojo podporo nimam nikake potrebe po kakšnem možganskem trustu. Ako je kjerkoli potrebna kakšna sprememba, potem nastane ta najprej v mojih lastnih možganih in ne v možganih drugih, tudi ne v možganih kakih ekspertov. Tudi nisem gimnazijast, ki bi v šolskem atlasu risal zemljevide. Južna Amerika je tako daleč, kakor — radi mene — mesec. To so najneumnejše trditve.

Toda vzemimo drugi falsifikat, češ, da hočemo iztrebiti vse vere na svetu. Sedaj sem star 52 let ter imam druge posle kakor otročarije in neumnosti. Razun tega me ne zanima, kakšne vere so na svetu in kako se obnašajo narodi napram tem veram. To zanima samo gospoda ameriškega prezidenta Roosevelta. V Nemčiji in po našem pojmovanju lahko doseže blaženstvo vsak na svoj način.

Cital sem, da je v Zedinjenih državah prepovedano pridigovanje proti državi in da vojaki ne smejo obiskovati takih pridig. To je isto kakor pri nas, samo s to razliko, da dobijo v Nemčiji veroizpovedi skoraj 900 milijonov mark s strani države, v Ameriki pa niti pfeniga. V Nemčiji še tudi ni bil preganjan noben duhovnik radi svojih verskih načel, temveč le tedaj, če se je odstranil od svojih verskih načel ter se vmešaval v državna načela. Teh je bilo le zelo malo. Velika večina stoji v tej borbi za nemško državo. Duhovščina ve, da bi vera za slučaj, da bi Nemčija to borbo izgubila, pod Stalinovim protektoratom vsekakor slabše odrezala kakor pod našim.

Vzhod v službi Evrope

Vsi poskusi, vplivati od zunaj na nemški narod, so otročji in smešni. Nemško ljudstvo pozna samo nacionalsocialistični režim kot stranko skoro 20 let, kot državno vodstvo pa tudi osem let in mislim, da je ne bi bilo dobe v nemški zgodovini, v kateri bi se bilo v osmih letih storilo tako ogromnega dela kakor v Nemčiji pod vodstvom nacionalsocialističnega gibanja (viharno pritrjevanje).

Največje priče za dejstvo vanemškega gibanja bodo tisti, ki prihajajo s fronte in ki so zamogli prisposodljati 23-letno delovanje komunizma z našim. Oni

lahko sodijo o tem, kaj je ustvaril nacionalsocializem in kaj bi se zgodilo naši Evropi, ako bi bil oni drugi svet zmagovit. Oni razumejo naš veliki cilj. V tej borbi nismo samo odpravili vzhodno nevarnost za Evropo. Odstranjena je možnost, da bi se ta vzhod s svojo brezmejno rodovitnostjo in s svojim brezmejnim bogastvom na rudnikih mobiliziral proti Evropi. Ta Vzhod postavljamo v službo Evrope same.

To je ogromen cilj, ki presega daleč meje Nemčije, ogromen ne samo kot storitev, temveč tudi v posledicah. Dosedanje stanje je vendar blaznost, ta Evropa, v kateri živi mestoma, če samo pomislim na Zapad, 260 ljudi na kvadratnem kilometru.

Nepopisna beda v sovjetskem raju

Jaz gledam vse te stvari z nekega višjega vidika. Razločujem med Francozi in njihovimi židi, med Belgijci in njihovimi židi, med Holandci in njihovimi židi. Vem, da živi tam brez števila ljudi, ki so tudi žrtve te blazne evropske konstrukcije, po kateri je bil dejansko najbogatejši del Evrope stalno organiziran proti Evropi, ne da bi pri tem lastni ljudje posedovali tudi najprimitivnejši življenjski standard. To so videli tudi naši vojaki. V deželi, kjer curlja rodovitnost kar tako iz zemlje, v deželi, kjer je možno z odlomkom dela pridobiti večkratni dobiček kakor pri nas, nimajo ljudje niti toliko, da bi lahko vsaj en lonec imenovali kot svojo lastnino. Stanujejo v špijlah in luknjah, polni uši in nesnage.

Pred nekaj dnevi sem čital, da so baje pri nekem nemškem vojnem ujetniku na vzhodu našli uši. To razširja gospod Stalin. Mislim, da vendar ne bo verjel, da so ti vojni ujetniki uši spravili iz Münchena ali iz Berlina v Rusijo. V sovjetskem rajju je najmizerabilnejše, kar je glede suženjstva doslej bilo na svetu. Milijoni ustraševanih podjarmljenih in bednih ljudi, ki jih povrh še tepe lakota. Med njimi vsekakor vidimo režim komisarjev, ki so 90 procentov židovskega pokolenja, in ki dirgirajo vso to zasužnjeno rajo.

Za Evropo bo prava odrešitev, ko ne bo odstranjena samo ta nevarnost, temveč bo rodovitnost te zemlje v korist cele Evrope. To je ogromna naloga, ki nam je postavljena in jaz sem vsekakor le toliko materijalista, da jo smatram kot mnogo važnejšo, kakor da bi se brigal za to, koliko veroizpovedi je v raznih deželah (veselost).

Imam cilj. Ta cilj obsega kontinent, prvenstveno našo očetnjavo, preko tega pa tudi vse tiste, ki živijo v isti stiski kot mi. Sem prepričan, da ne bo ta kontinent drugi na svetu, temveč bo ostal prej ko slej prvi.

Če izjavlja gospod Willkie, da obstojata samo dve možnosti: ali Berlin ali Washington bo glavno mesto sveta, potem izjavljam, da Berlin noče postati glavno mesto sveta in Washington ne bo nikdar glavno mesto sveta. (Burno pritrjevanje.) V Evropi bi po mojem mnenju najmanj 50 srednjih mest protestiralo proti taki kulturni obtežitvi človečanstva. (Velika veselost.)

Mussolini gre isto pot

Naš veliki cilj na Vzhodu je pravzaprav le poslednje izkoriščanje našega programa, ki smo si ga svojčas narisali. Ta tizen program postavlja človeško delo in s tem človeka samega v središče dejanja, stremljenja in izpolnitve. Mi smo takrat

zoperstavili pojmom o zlatu in kapitalu pojme človek, sonarodnjak in delo. Tudi danes zoperstavljamo tem pojmom človeka in njegovo delo. S tem obsegamo pa tudi vse tiste, ki stojijo danes za nami kot zavezniki, v prvi vrsti državo, ki trpi pod isto stisko, deloma pa še pod večjo kot Nemčija sama: Italija (burno pritrjevanje). Duce občuti to borbo nič drugače kakor mi. Tudi njegova dežela je revna, preobljudena, vedno zapostavljena, ker ne ve, od kod bi jemala vsakdanji kruh. Italija se mi je zaklela in te zveze ne bo razbila nobena sila na svetu. To sta dve revoluciji, ki sta nastopili v različnih časih in oblikah, toda z istimi cilji. Te cilje bosta skupno dosegli.

Na našo stran je stopila cela vrsta drugih evropskih držav. Lahko rečemo, da je danes skoro celi evropski jugovzhod v našem taboru. Prav tako so veliki deli ostale Evrope, čeprav ne državno, pa vsaj po mišljenju v naši fronti.

Tako se mi nacionalsocialisti ne borimo več sami, temveč v ogromni evropski fronti. Ob koncu tega leta pač lahko rečemo, da je ta fronta že onemogočila največjo nevarnost. Ko sem zadnjič govoril v Berlinu, smo stali tik pred zadnjim gigantskim udarcem, ki je vseskozi uspel. Okrog 75 divizij je bilo z enim mahom izbrisanih in uničenih.

Vodstvo te borbe in njena izvedba se ne bosta niti utrudili, niti izčrpali. Kar je storila hrabrost na fronti, je nesmrtno in za to nesmrtno dejanje bo po našem pojmovanju prišlo neminljivo plačilo.

Bodočnost Evrope se odloča za 1000 let

Nobenega dvoma ni, da se sedaj odloča usoda Evrope za bodočih tisoč let. Mi vsi smo lahko srečni, da smo to dobo pričeli in vi, moji prijatelji iz davnih časov, ste lahko ponosni, da ste meni, ki me je previdnost določila za nastop te poti, že takrat sledili pod okoliščinami, v katerih sem začel svojo pot v tem mestu še kot neznan mož.

Ravno v tem letu smemo še z večjim ponosom stopiti pred grobove naših starih tovarišev. V preteklem letu nas je še morda pred njimi nekaj težilo. Nismo se borili proti rdeči fronti, kajti usoda nas je prisilila, da smo z njo sklenili premirje. Jaz sem to premirje pošteno držal. Druga stran se je odvezala te obveznosti. Sedaj gledam kakor odrešen k tem grobovom svojih strankinih tovarišev, saj vem, da so imeli nekoč vsi eni in isti cilj: Borbo proti temu marksističnemu svetovnemu sovražniku in njegovim zaveznikom. Padli so takrat pod krogami te fronte, ki se je raztezala od neumne reakcije vse do fanatizirane blaznosti boljševizma.

Ravno v tem letu se spominjamo padlih s posebno ginjenostjo. Razumeli boste moja čustva. Le par ur sem v tem mestu, iz katerega sem nekoč izšel, vendar sem tako srečen, da vas tukaj zopet vidim zbrane, moji stari tovariši. Lahko mi verujete, da se mi je odvalilo v tem letu veliko breme iz mojega srca. Občutim tako prav vso veličino žrtev, ki smo jih morali doprinesiti. Vse naše mlade in stare prijatelje, ki morajo sedaj zopet s krvjo plačati rešitev Nemčije in jo še bodo morda plačevali. Ali to je stara večna borba, ki leta 1918 ni bila končana. Takrat so nas ogoljufali za zmago. Takrat smo imeli 2 milijona mrtvih in več kot 7 in pol milijona ranjencev. Kljub temu nas je blaznost notranje revolucije spravila ob zmago.

Porazne izgube boljševikov

Sovjetska vojska je izgubila v tej vojni 7 do 8 milijonov mož - V nemškem ujetništvu se nahaja že doslej 3,632.000 mož - Zasedovanje poraženih sovjetov na Krimu se neprestano nadaljuje - Tihvin v nemških rokah - Uspešni bombardementi na sovješke cilje

(PK. Aufnahme: Kriegsberichtler Beissel-Weltbild)

„General Regen“ kann uns nicht aufhalten

Nemška vojska je koncem preteklega tedna z velikim uspehom nadaljevala zasedovanje poraženih sovjetskih edinic na Krimu. V gorovju Jajla so nemške in romunske čete skupno vrgle sovražnika ter prodrle v široki fronti k Črnemu morju. Tudi v gorovju vzhodno od Sevastopola je bil zlomljen sovražni odpor. Nemško letalstvo je operacije na Krimu podpiralo z izvrstnim uspehom ter je prizadejalo boljševikom težke izgube.

Pred Leningradom so bili vsi poizkusi sovražnika, prebiti obkoljeni obroč, odbiti s težkimi izgubami za sovjete. Težke baterije suhozemne vojske so uspešno obstreljevale vojnovažne cilje v Leningradu in v Finskem zalivu. Moskva, Leningrad in Gorki so bili opetovano bombardirani z največ-

Pa to je bil le začetek, prvo poglavje drame, drugo poglavje in konec se pišeta sedaj. Tokrat bomo popravili vse, za kar smo bili takrat ogoljufani. Točka za točko in pozicija za pozicijo bodo postavljene v račun ter bodo inkasirani.

Prišla bo ura, ko bomo tudi stopili pred grobove padlih te velike vojne ter bomo lahko dejali: »Tovariši, tudi vi niste zastoj padli«.

To, kar smo nekoč spregovorili pred Feldherrnhalle, bomo s tisočkrat večjo pravico proglasili pred grobovi vojakov svetovne vojne: »Tovariši, in vendar ste zmagali!«

jim učinkom, in sicer podnevi in ponoči.

Strmoglavci so medtem težko bombardirali trdnjavo Sevastopol na Krimu. V kotlini Doneca so si nemške in italijanske divizije uspešno utirale pot proti vzhodu. Na srednjem odseku fronte so infanterijske divizije prodrle močno izgrajene sovražne postojanke ter zajele številne vojake in vojni plen.

Po uradnih ugotovitvah pristojnih nemških činiteljev so izgubili sovjeti doslej 389 divizij in drugih sklenjenih formacij, ki jih ne bodo mogli več nadomestiti. To pomeni, da so izgubili boljševiki od začetka vojne (22. junija) dostej okrog 7 do 8 milijonov vojakov.

V teku operacij med jezerom Ilmen in med Ladoškim jezerom so nemške čete v noči na 9. novembra potom iznenadnega napada zavzele važno železniško križišče Tihvin. Veliko število sovjetov je bilo pri tem ujetih in tudi plen je bil zelo velik. Štab 4. sovjetske armije se je rešil samo na ta način, da je zapustil svoje avtomobile, akte in zemljevide na licu mesta. Skupno število v tej vojni zajetih sovjetov se je dvignilo na 3,632.000 mož.

Med Donecom in med Volgo ter v prostoru okrog Moskve je nemško letalstvo razbilo veliko število transportnih vlakov in tudi Moskva je bila opetovano težko bombardirana.

Na Krimu prodirajo nemške in romunske čete z dobrim uspehom proti Sevastopolu in Kerču. Imenovani pristanišči sta bili uspešno bombardirani. V Severni Kareliji so nemške in finske čete v težavnih terenskih razmerah zavzele 700 bunkerjev ter pri tem uničile neko sovjetsko divizijo. 1200 sovjetov je bilo v teh bojih zajetih, 30 topov, 100 strojnic in mnogo drugega materiala je bilo zaplenjenega. Sovražnik je imel več tisoč mrtvih.

Nemške in romunske čete so medtem po vztrajnem zasedovanju sovražnika na Krimu dosegle v ostrih bojih z umikajočim se sovražnikom morsko obalo južno od Kerča.

V prostoru južno od Tule so infanterija in oklopniki obkolili neko sovjetsko kavalerijsko divizijo. Pri tem je bilo zaplenjenih 91 topov in ujetih mnogo sovjetov.

Pri Leningradu so skušali boljševiki proreti, toda nemške čete so odbile krvavo vse te poskuse. Od 17 težkih tankov jih je bilo 11 uničenih, med njimi sedem najtežjih po 52 ton. Letalstvo je medtem v ozadju sovjetske fronte uspešno razbijalo železniške zveze ter prizadejalo sovjetskemu letalstvu težke izgube. Moskva je bila cilj nemških bomb podnevi in ponoči. Težko poškodovane so bile zlasti železniške naprave. Nočni bombni napadi so veljali tudi oboroževalnemu središču Gorki.

(Weltbild)

Carl von Clausewitz, der Lehrmeister des Krieges. Zum 110. Todestag des bedeutendsten Theoretikers und Philosophen des Krieges, Carl v. Clausewitz, am 16. November.

O 'majniški deklaraciji'

Leta 1918 je prišlo spodnještajersko prebivalstvo v državni sestavi, o katerem so njegovi stvarniki v preteklih 20 letih vedno znova skušali zatrijevati, da je nastal po volji prebivalstva. Kot tak izraz volje so vedno označevali izjavo, ki jo je podal takratni poslanec dr. Anton Koroschetz dne 30. maja v avstrijskem parlamentu kot zastopnik jugoslovanskega poslanskega kluba. Kakor znano, je zahteval dr. Koroschetz v tej svoji »majniški deklaraciji« državno-pravno zedinjenje južnih Slovanov v posebni državi. Svojemu konceptu je takrat sicer še dostavil stavek: »...pod žezlom Habsburga...«, toda pozneje je sam priznal, da tega stavka nikdar ni mislil resno, kakor ga tudi sovražniki Avstro-Ogrske niso smatrali resnim.

In posledice te deklaracije? Mož, ki jo je predložil, se za svojo osebo ni imel ničesar bati. Delo, ki ga je že prej opravil, ni bilo slabo. Izvrstne zveze, ki jih je imel pri cesarskem dvoru, so bile prvovrstna zaščita proti nezaupljivim državnim organom ali politikom. In odgovornost pred lastnimi volivci doma? Tudi tu ni imel dr. Koroschetz nikakih skrbi. Volivci večinoma niso bili doma, saj so se z orožjem v roki borili na fronti za svojo domovino. Če bi bili ti možje takrat doma, bi se bili predlagatelju majniške deklaracije za njegovo idejo, priti pod srbsko vlado, primerno zahvalili.

Ko je dr. Koroschetz spoznal pojem države moči, je preselil svoje delovanje na deželo. Zbirati je začel podpise in tako je nastala knjiga, ki so jo v okviru enega izmed »mariborskih tednov« zmagoslavno pokazovali. Preiskava te knjige pa je dokazala, da je bila večina podpisnikov ženskega spola. Farovške kuharice, šolske sestre in priproste žene na fronti stoječih vojakov so dale svoj podpis brez pomisleka, saj je prišel poziv s strani, ki je bila v stanju, izkoristiti svoj nedopustljiv moralčen pritisk v posvetne svrhe. Zapeljani od vseslovanskih hujšakčev, so podpisali podpisniki oziroma podpisnice nekaj, kar jim je bilo tuje in česar niti niso hoteli.

Tako in nič drugače je bilo i. 1917 s to deklaracijo in z zbiranjem podpisov, s katerimi so se v zadnjih dveh desetletjih na Spodnjem Štajerskem tako postavljali.

Stvarnik te akcije je umrl v decembru lanskega leta. Milostna usoda ga je obvarovala pred doživetjem posledic kurza, ki ga je bil začel v svojem času. Kaj bi mu danes porekli vsi tisti, v katerih imenu je šel svojo usodno politično pot? Kaj in kako je mislil spodnještajerski borec iz svetovne vojne? Leta 1917 so se nahajali nasprotniki takratnih centralnih velesil v velikih škripcih. Bali so se zmage centralnih sil in edinole notranji zlom monarhije jim je nudil novih upov. De-

jali so namreč: Država, v katere parlamentu se lahko nekaznovano in javno zahteva razpust države v trenutku, ko so njene armade stale na fronti, vendar ni več nepremagljiva. Majniška deklaracija je bila potemtakem eden izmed vzrokov, da je bilo treba podvojiti trpljenje frontnih bojevnikov in s tem tudi krvni davek spodnještajerskih regimentov. Ogromna je bila torej odgovornost, ki jo je prevzel podpisnik majniške deklaracije napram frontnim bojevnikom.

Kaj bi danes, po 20 letnih izkušnjah, porekli Spodnještajerci o političnih poteh dr. Koroschetza? Ali je mogel dr. Koroschetz zagovarjati kot zastopnik razmeroma majhne skupine nje nasprotstvo napram celokupnemu nemškemu narodu? Danes se nam dozdeva nepojmljivo, kako neki je mogel politik iz prostorno tako neugodno ležeče pokrajine Evrope stopiti na pot, ki je morala prej ali slej dovesti v brezno. Ali je bila to dalekovidna politika? Ali je mogla ta politika računati na daljši obstanek? Pravična kritika zamore tak korak, kakor je majniška deklaracija in zbiranje podpisov za njo, pripisati edinole brezmejnemu sovraštvu proti vsemu, kar je nemškega, torej sovraštvu, ki je prekricalo razum in mirno presojo.

Dalekoviden politik bi se bil moral vendarle ozirati na to, da so ljudje, ki jih je baje vodil, živeli nerazdružljivo v življenjskem prostoru velikega naroda, s katerim je bilo možno dobro sožitje, kakor so to dokazala prejšnja stoletja. Toda dr. Koroschetz je mislil drugače in je iskal svojo srečo na Balkanu. Kam je vodila ta pot, nam izpričujejo pač najboljše sodni akti jugoslovanskih sodišč v zadnjih 20 letih. Iz teh aktov je razvidno, da so spodnještajerski kmetje označevali pot voditelja Slovencev kot pogubno. To mnenje so morali plačati v obliki ječe. Ta-

(Scherl-Archiv)

Am 2. November führte sich zum 175. Male der Geburtstag des großen österreichischen Feldmarschalls Radetzky, der in Trebitz (Böhmen) geboren wurde. Schon im frühesten Beginn seiner Laufbahn hatte sich Radetzky in verschiedenen Feldzügen ausgezeichnet

ko zdravo, naravno mišljenje pove več kot marsikatera učena razprava.

Mi spodnještajerski Nemci smo pravzaprav zadovoljni, da je bilo v stari Avstro-Ogrski vse polno politikov, ki so stremeli za razpadom bivše, že davno zrele države. Četudi so slovanski politiki hoteli nekaj drugega, so nehote ustvarili tudi našo Ostmarko. Na ta način so omogočili, da so se smeli Nemci v Ostmarki in tudi v drugih deželah, ki so bile navidezno odtrgane, zopet povrniti v novo veliko očetnjavo pod vodstvom Adolf Hitlerja.

Zgodovina je učiteljica narodov. Dogodki zadnjih desetletij so se nam od dneva osvoboditve zopet približali in tako je razumljivo, da se danes spominjamo dogodkov in oseb, ki so bistveno posegle v naše življenje. 20 let nismo smeli izraziti svojega mnenja o

(PK. Foltinek-Weltbild)

Unzählige solcher Sowjet... von unseren Truppen überwältigt

Vojna z Anglijo

Borba z Anglijo se je nadaljevala v preteklem tednu na Atlantiku, okrog britanskega otoka in v Severni Afriki z nezmanjšano intenzivnostjo. Tako je nemško letalstvo v noči na 6. t. m. uspešno bombardiralo ladjedelniške naprave v luki Falmouth. V isti noči so prišli angleški bombniki brez uspeha nad Nemčijo, vendar jih je bilo sedem sestreljenih. V času od 29. oktobra do 4. novembra je izgubilo angleško letalstvo 37 letal. Nemško letalstvo pogreša v istem času sedem lastnih letal.

V noči na 7. t. m. je nemško letalstvo bombardiralo pristanišča na vzhodni in jugovzhodni obali Anglije. V oskrbovalnih obratih so nastali veliki požari. Nad Kanalom in holandsko obalo je bilo zbitih deset sovražnih letal, nad norveško obalo pa eno angleško letalo.

V Severni Afriki so v istem času Nemci uspešno bombardirali taborišča in utrdbe v Tobruku.

Po poročilu z dne 9. novembra so imeli Angleži pri svojih napadalnih poskusih nad Kanalom veliko smolo. Nemški lovci so namreč v zračnih borbah sestrelili 23 sovražnih letal. Dvoje letal je sestrelila protiletalska artilerija. V noči na 9. so britanski bombniki izvedli napade na Zapadno Nemčijo. Civilno prebivalstvo je imelo žrtve. Devet napadalcev je bilo zbitih. V noči na 10. so nemški strmoglavci bombardirali pristaniško področje pri Margateju. Veliki požari in eksplozije so bile posledice teh napadov. V isti noči je bil bombardiran s sovražne strani tudi Hamburg, kjer je bilo mrtvih in ranjenih. Dva napadalca sta bila zbita. Vzhodno od Eastona je bil z bombami nemških letalcev zadet neki plavž.

V Atlantiku je bilo v osmih dneh potopljenih 157.000 ton sovražnega ladjevja.

V Severni Afriki so odredi nemških bojnih letal uspešno bombardirali neko angleško vzletišče vzhodno od Marsa Matruka.

V noči na 12. t. m. so nemška bojna letala z bombami zadela vzhodno od Lovestofta neko veliko trgovaško ladjo. Nad Kanalom je protiletalska artilerija sestrelila iz nekega angleškega lovskega odreda šest letal.

dogodkih in slišali smo samo nasprotno plat zvona. Morda bodo sedaj tudi tisti, ki so jim majniško deklaracijo in podpisovanje iste v 1. 1917 slikali povsem drugače, gledali stvari vse mirneje, da bi tako izvajali odgovarjajoče konsekvence. Politična linija, ki jo je Nemčija na Spodnjem Štajerskem zarisala v nacionalsocialistični velikopoteznosti, omogoča praktično uporabo v najdalekosežnejši meri. **Dr. B.**

**Pozdrav vseh zavednih
Spodnještajercev je
„Heil Hitler!“**

Durch Moskaus erste

(Von **W-Kriegsberichter H. W. Döring
W-PK**)

Seit Tagen ist im Osten die Erde von den ersten kalten Nächten dieses Jahres hart gefroren. Auf den Pfützen, ja Teichen und Bächen, glitzert das Eis, und noch ehe die grünen Wälder das bunte Farbenspiel des Herbstes in seiner ganzen Pracht entfalten konnten, haben die eiskalten Winde Baum und Strauch kahl werden lassen. Über Nacht ist es Winter geworden!

Die Männer der **W**-Division fluchen auf ihren Fahrzeugen, doch ihr Angriffsgeist, das Feuer des immerwährenden Vorwärtsdringens, ist in ihren Herzen nicht erkaltet, ja, es scheint fast, als seien die Angriffe noch schneidiger geworden, seit der Führer sie zur großen Offensive gegen Moskau aufrief.

Im Rücken des großen Kessels um Wjasma waren wir auf der Autostraße in Richtung auf Moskau vorgestoßen. Die Bolschewisten wehrten sich mit der ganzen Kraft ihrer Verzweiflung, immer wieder stießen ihre schweren und schwersten Panzer gegen die deutschen Spitzen vor. Doch auch sie gingen unter in dem Siegeslauf dieser Offensive, die Pak machten ihnen ein Ende; die großen 50-Tonnen-Kolosse blieben im Bombenhagel unserer Sturzkampfflieger liegen, noch ehe sie unserer Infanterie gefährlich werden konnten. Die wenigen dieser schweren Kampfwagen aber, die bis in unsere Reihen durchbrechen konnten, wurden zu Opfern der Flakgeschütze, die im direkten Beschuss die stärksten Wände zerrissen.

Nun stehen wir vor einer starken Befestigungslinie der Sowjets, auf die der Gegner seine letzte Hoffnung aufgebaut hat. Vor uns liegt das kleine Dorf Jelnja, das uns alle an die härtesten Kämpfe unserer Division bei der Stadt Jelnja erinnert, vor dessen Toren sich die Waffen-**W** in den Julitagen in die ruhmreiche Geschichte des deutschen Heeres für alle Zeiten eingeschrieben hat.

Im Bachgrund hat der Feind das Gelände stark vermint und schießt aus den vielen Bunkern und Feldstellungen am jenseitigen Hang mit allen ihm noch zur Verfügung stehenden Waffen. Schon sind unsere Sturmtruppen mit der Infanterie gegen dieses Befestigungssystem vorgegangen, haben den moorigen Grund des Baches überwunden. Während unsere Artillerie ein massiertes Feuer mit vernichtender Kraft auf den jenseitigen Hang legt, gehen wieder, wie so oft in den letzten Tagen, unsere schweren Flakgeschütze zum Erdbeschuss in Stellung.

Rechts und links von der Autostraße steht jeweils eines dieser Geschütze, gut getarnt im Buschwerk des Waldes. Und dann beginnen sie ihr vernichtendes Werk. Schuß auf Schuß peitscht

Verteidigungslinie

auf die Bunker und Feldbefestigungen, man sieht die Leuchtbahn der Geschosse, wie sie, zerspringend, sich in die Betonklötze wühlen und die massiven Wände auseinanderreißen! Mutation, die in den Befestigungswerken aufgespeichert war, fliegt in die Luft, Stichflammen schießen empor, und dann hüllt dunkler Rauch die Stätte der Vernichtung ein. So geht es vier, fünf schweren Bunkern, dann sieht man durch das Glas die Bolschewisten aus den anderen herauskommen und nach hinten fliehen.

Dies wird aber auch vom vorgeschobenen Beobachter unserer schweren Batterie bemerkt, denn schon schlagen in die Gruppen der Sowjets die Granaten, zerfetzen das Leben in dem Trichterfeld des Hanges. Dazwischen tacken die Maschinengewehre der Infanterie, mischt sich das Krachen der Sprengungen unserer Pioniere.

Plötzlich der Ruf »Schwere Panzer im Anrollen!« — und schon sehen wir auf der jenseitigen Höhe die uns nicht unbekanntenen 50-Tonner der Bolschewisten. Einer arbeitet sich durch das trichterübersäte Feld rechts der Straße, während zwei andere durch das niedere Buschwerk der linken Straßenseite rollen. Sofort spielen die Rohre der Flakgeschütze, schwenken auf die neuen Ziele ein, dann folgt der Richtschuß. Immer kleiner wird der glühende Punkt des Geschosses, legt dicht über einen der Kolosse hinweg, wühlt sich in die Erde. Wieder ein Abschuss! Gespannt lauern alle Augen auf den Aufschlag: ein kurzes Aufblitzen drüben, Volltreffer! — Der Panzer ist von der Wucht des Aufschlags ein kurzes Stück zur Seite geschleudert, fährt aber weiter, versucht in der Deckung des Gebüsches zu entkommen.

Und dann wieder ein Abschuss, wieder Bruchteile von Sekunden gespannter Erwartung — Treffer! Diesmal hat es den Panzer tödlich erwischt, die Ketten müssen zerrissen sein, denn leblos liegt er am Hang. Währenddem haben die Bolschewisten aus den Kuppeln der Panzer mit ihren Kanonen fortwährend geschossen. Sie wollen die Bedienung der Flak in Deckung zwingen. Unbekümmert aber schickt diese ihre Granaten zu den übrigen zwei Panzern, erledigt noch einen, der dritte kann in sichere Deckung entkommen.

Die Infanterie hat sich inzwischen bis dicht an die letzten feindlichen Bunker herangearbeitet. Auch sie gehen dem Gegner verloren, sein verzweifeltes Gewehr- und Maschinengewehrfeuer kann diese letzten Stützpunkte des Widerstandes an diesem Hang nicht mehr halten.

Aufrecht gehen die Männer unserer Regimenter jetzt beiderseits der Straße durch die Bunkerfelder vor, dann und wann pfeifen noch einmal die Kugeln eines sowjetischen Maschinenge-

GOSPODARSTVO

Razdolžitev in obnova kmetijstva na Spodnjem Štajerskem

Minister Reich-a za prehrano in kmetijstvo je odredil, da se vse v Ostmarki uvedene dalekosežne ukrepe, ki se nanašajo na pomoč za razdolžitev in obnovo kmetijstva, razširi na področje Spodnje Štajerske. Na ta način bo tudi Spodnja Štajerska deležna te izredno velepotezne akcije Reich-a za pospešitev in utrditev kmetijskega gospodarstva.

Tozadевна pomoč se nanaša na ukrepe za obnovo kmetijskih gospodarstev, oz. na ureditev kmetijskih dolgov, ali pa na oboje hkrati ter predstavlja veliko podporo, ki je bo kmetijsko gospodarstvo lahko deležno.

Ukrepe za obnovo tvorijo denarna sredstva v svrhu ureditve gospodarskih poslopij, za nakup domačih živali, kmetijskih strojev itd. Sredstva se bo lahko dobilo kot dolgoročna posojila, ali pa kot državno pripomoč, ki je ne bo

treba vrniti. Razdolžitev naj poravnava vse denarne obveznosti, kar bo obenem odstranilo vse ovire, ki otežavajo redno gospodarjenje.

Pravico na predloge za pomoč imajo lastniki kmetijskih, gozdarskih in vrtnarskih gospodarstev, če jim je kmetijstvo ali podeželsko gospodarstvo glavni poklic. Predloge za razdolžitev ali obnovo je stavliti na predpisane tiskovine, ki se dobijo pri pristojnih prehranjevalnih uradih (Ernährungsamt). Iste je po točni izpolnitvi v svrhu nadaljnega postopanja vrniti prehranjevalnim uradom.

Pričakovati je, da bodo ti ukrepi v pogledu pomoči, ki vsebujejo za ustvarjajoče kmetijsko prebivalstvo precej koristi in ugodnosti, bistveno doprinesli za porast pridelkov ter dvig gospodarstva na Spodnjem Štajerskem.

× **O oddajanju in izročitvi mleka podjetju Molkerei Marburg** opozarja politični komisar za mesto Marburg, da je vsaka posredna oddaja mleka konzumentom prepovedana in da se je točno držati vseh o tem izdanih navodil, ki so razvidna iz tozadevnih razglasov na plakatih. Pri morebitnih prestopkih se bo zaplenilo mleko, krivca pa še posebej kaznovalo.

× **Gau Steiermark je drugo največje vinogradno področje v Reich-u.** S priključitvijo Sodnje Štajerske je Gau Steiermark s svojimi 30.000 hektarji vinogradov postal druga največja vinorodna pokrajina Nemčije. Štajersko nadkrijuje v tem oziru samo Gau Niederdonau, kjer gojijo vinsko trto na 41.000 hektarjih zemlje.

× **Tvrdba »Energieversorgung Südsteiermark«** je postala delniška družba. Izšla je odredba, ki določa, da se dosežanja korporacija javnega prava »Energieversorgung Südsteiermark« spremeni v delniško družbo. Tvrdba družbe se glasi sedaj »Energieversorgung Südsteiermark Aktiengesellschaft« in ima v Marburg-u an der Drau svoj sedež. Osnovna glavnična znaša 5 milijonov Reichsmark in je razdeljena na 1000 akcij po 5.000 Reichsmark. Vse akcije so last Reichsgau-a Steiermark oziroma njegove samouprave. Gre za tvrdko, ki skrbi za oskrbo Spodnje Štajerske z električnim tokom.

× **S spravljanjem oliv** so pričeli v Italiji. Ker sledi slabi letini dobra, pričakujejo letos razmeroma boljše žetev kakor lani. Leta 1940 so pridelali 1,45 milijonov hektolitrov olja, napram 3,2 hektolitrov v letu 1939.

wehres oder einiger Baumschützen; sie können den Vormarsch nicht aufhalten.

Im Bachgrund aber sind schon die Pioniere am Bauen der Brücke, räumen die Drahtsperrren beiseite und sprengen die vom Feind ausgelegten Minen. Der Vormarsch der motorisierten Verbände kann weitergehen, immer mehr Moskau, der Zentrale des Weltbolshewismus entgegen!

× **Kmetijska razstava v Cilli-ju.** V oglasnem delu našega lista je podrobno razvidno kaj bo potovalna kmetijska poučna razstava organizacije kmetov Landesbauernschaft »Südmark« našim kmetovalcem zanimivega in koristnega pokazala. Oglejte si prireditve, ki bo našemu kmetu prinesla navodila in spodbude za delo in obnovo.

× **Nemška razstava v Sofiji.** V bolgarskem glavnem mestu so ravnokar otvorili razstavo »Steklo in porcelane«, ki jo prireja nemško-bolgarska trgovska zbornica v Sofiji.

× **Umetna tkanina iz krompirjeve trave.** V Kalisch-u (Warthegau) bodo ustanovili industrijo, ki bo izkoriščala krompirjevo travo. Po izkustvih, ki jih je v tem oziru napravila tozadевна industrija v Schwarza-ju in Lenzig-u, bodo letno lahko izdelali 140.000 ton umetne tkanine.

× **Romunija za svojo konjerejo.** Na sejmu žrebcev v Königsberg-u (Ostpreussen) se je večje število toplokrvnih vzhodno-pruskih žrebcev prodalo v plemenske svrhe v Romunijo.

× **Gospodarjenje z mlekom so uredili na Hrvaškem.** V Zagrebu so ustanovili trgovsko skupnost, ki ji morajo pripadati vse mlekarne ter pridelovalne in prodajne zadruge. Gre za nekakšnega urejevalca trgovine mleka in mlečnih proizvodov v celi državi. Ta nova trgovska skupnost bo organizirala razdelitev mleka, določila rajone za oddajališča ter v celoti uredila tržišča mleka in mlečnih izdelkov. V njen delokrog bo spadalo tudi nadzorstvo cen in pobiranje nedovoljene spekulativne trgovine z imenovanim blagom.

× **Na Hrvaškem bodo izdelali nove bankovce** po 10, 50 in 500 kuna.

× **Nakup mošta in vina v okrožju Rann prepovedan.** Šef civilne uprave je s posebnim odlokom zaplenil vse zaloge mošta in vina, ki se nahajajo v preseljevalnem področju okrožja Rann ter je vsak nakup nemogoč. Zaloge so namenjene za posebno oblastveno razdelitev.

× **Turčija postane samooskrbovalka s čajem.** Turško kmetijsko ministrstvo že dela več let v obrežnih predelih Crnega morja poskuse z gojitvijo čajevca, ki so se dobro obnesli. Vsako leto se je nasade povečalo in računajo, da bo Turčija leta 1945 z doma pridelanim čajem lahko krila vse svoje potrebe.

× **16 in pol milijonov ljudi je v Nemčiji zaposleno v industriji in roko-delstvu.**

× **Draginja narašča.** V Zedinjenih državah Severne Amerike so cene življenjskim potrebščinam neverjetno poskočile. Po nekem članku, ki ga je spisala žena predsednika Roosevelta in je izšel v »New York World Telegram-u« posnemamo, da se je v USA. napram lanskoletnim cenam podražilo in sicer: šunka 35, jajca 26, beli kruh 5, maslo 27, krompir 14, kava 24, mleko 13, sladkor 18, moka 18, mast 57, konzervirano mleko 20, sir 27, čebula 17, ribe v konzervah 30 in koruza za 12 odstotkov.

× **Nova določila za izobrazbo kmetijskih poklicev** so izšla. Reichsbauernführer (državni voditelj kmetov) je izdelal in izdal določila o izobrazbi molčcev, čuvarjev svinj, viničarjev, čuvarjev rastlin in vrtnarjev. Te poklice se bo treba po dve leti učiti, nakar se bo po šestletnem pomočniškem službovanju, v katerega je všteti tudi vojaško službo in službo v delovni službi, lahko polagalo mojstrski izpit.

× **Prvi krompirjev parilnik na Gorenjskem.** V Strohain pri Krainburg-u so pri šestih kmetih postavili silose ali skladišča za krompir. Ko so pa pred shranjenjem krompirja v silose pripeljali napravo za parjenje krompirja, se je tam zbralo polno radovednega kmečkega ljudstva, ki je stavljal radovedna vprašanja o stroju, ki ga do takrat še niso videli. Ko je pa strokovnjak praktično pokazal in razložil napravo, so navzoči kmetovalci kar na licu mesta sklenili, da krompirjevo parilno napravo odkupijo. Dogodek je dokaz o naprednosti in prilagodljivosti gorenjskih kmetovalcev.

Zborovanja organizacije Sreirischer Heimatbund

Zborovanja se bodo vršila po krajevnih skupinah:

Dne 15. novembra:

Windischlandsberg ob 15. uri, Praßberg ob 16., Rohitsch ob 20., Rabensberg ob 17., Laufen ob 14., Egidi ob 16., Hohenmauten ob 16., Plankenstein ob 15. in 18., Rast ob 16., Reifnig ob 14., Röttschach ob 15., Schleinitz ob 16., Windischgraz ob 16. in Pettau I ob 18. uri na štirih krajih.

Dne 16. novembra:

Oppendorf ob 18., Römerbad ob 11. in 14., Tüchern ob 17., Leutsch ob 10., Pragwald ob 10., Praßberg ob 9., Fraßlau ob 15., Franz ob 15., Cilli-Laisberg ob 11., Cilli-Forstwald ob 15., Frauheim ob 10., Gonobitz ob 15., Jakobstal ob 9., 11. in 15., Krönich ob 14., Mißling ob 11., Martin ob 10., Plankenstein ob 15., Röttschach ob 9.30, Saldenhofen ob 11. in 13.30, Schleinitz ob 15., Weitenstein ob 13., Pettau II ob 9. na dveh krajih, Leonhard ob 9., Strahleck ob 15. in Burgstal ob 9. uri.

UMNI KMETOVALEC

Na kaj moramo paziti

pri klanju svinj ?

1. Splošno.

Pri domačem klanju svinj obstoji — posebno v primeru, če mesarsko delo ni izvršeno z zadostnim strokovnim znanjem in potrebno skrbnostjo — nevarnost, da se nam meso in mesni izdelki pokvarijo. Vsaka, radi nepravilnega ravnanja nastala škoda na mesu ali masti pa pomenja v sedanjih vojnih časih nenadomestljivo izgubo na dragocenih prehranjevalnih sredstvih, ne samo za lastnika, marveč tudi za splošnost. Zato je dandanes dolžnost, da vsako tovrstno pokvaro preprečimo.

Predvsem je treba pri domačem klanju svinj paziti, da se vsa dela izvršijo z največjo snažnostjo, nadalje, da damo vse meso, v kolikor ni namenjeno za takojšnjo uporabo, takoj dodobra shladiti, kakor tudi, da shranjujemo vse mesne izdelke v hladnem in zračnem prostoru, ne pa v vlažni in zatohli kleti, v čumnatih ali slično.

2. Klanje.

Klanja svinj in izdelovanja mesnih izdelkov se je treba enako kot vsake druge obrti naučiti. Zato najemimo, če je le mogoče, tudi za domače klanje svinj izučena mesarja.

Svinje je treba klati lačne, zato jih od opoldneva pred zakolom dalje več ne krmimo! Pred zakolom se morajo svinje dodobra spočiti; zato jih po nepotrebnem ne vznemirjamo in jih pred zakolom ne preganjamo sem in tja po dvorišču, kot imajo ponekod še staro, toda ne lepo navado. Pazimo, da se svinje pobijajo brez mučenja. Zato jih je treba najprej dobro omamiti z udarcem po glavi in šele nato zabosti! Paziti je tudi, da zaklanim svinjam kri hitro izteče in kolikor mogoče vsa. Kri je treba prestreči v čisto posodo in stalno mešati. Nato jo precedimo skozi sito.

3. Razdevanje

Vse orodje in posodo, katero uporabljamo pri klanju, moramo predhodno temeljito osnažiti. Oparjeno in od dlake očiščeno zaklano svinjo je treba za tem obesiti na kavelj, temeljito oplakniti z mrzlo vodo in z mrzlim nožem odstraniti še preostalo dlako. Pri razdevanju je paziti posebno na to, da črev in mehurja ne poškodujemo ali prederemo. Čreva je treba takoj, dokler so še topla, previdno razplesti in nato v topli vodi (približno 35 stopinj C) obrniti. V zraven pripravljeni drugi posodi s toplo vodo pa si sproti umivamo roke, če si jih z vsebino črev onesažimo. Meso smemo prijeti samo s čistimi umitimi rokami. Zaklane svinje ne smemo razkosati, dokler ne pride uradni mesogled.

4. Naprava klobas.

Najprej je obrezati meso za kuhane klobase, ga ponovno v čisti vodi splakniti in dati v lonec ali kotlič z vrelo vodo, kjer naj se pri vročini 90—95 stopinj C kuha toliko časa, da se da meso s prsti odstraniti od kosti. Obenem z mesom kuhamo tudi pljuča, srce, jezik, glavo, trebušno meso itd. Če ni časa za izdelovanje kuhanih klobas (jetnic) takoj, ko je meso zanje kuhano, ga je treba hitro in dodobra ohladiti. Meso hladimo tako, da posamezne kose razpoložimo na istih deskah v hladnem in zračnem prostoru,

vendar ne na prepihu, za 24—48 ur. Nadevane klobase (jetnice in krvavice) je treba takoj spet položiti v vrelo vodo in ponovno prekuhati pri 82—84 stopinjah vročine. Nato pa jih je treba na hitro in dodobra shladiti. Popolnoma ohlajene jetrne klobase damo nato sušiti v hladnem dimu (16—18 stopinj C). Preprečiti moramo pri tem vsako, tudi najmanjše segrevanje klobas. Prekajene klobase je treba hraniti v zračnem, suhem in hladnem prostoru obešene.

5. Naprava mesenih (prekajenih) klobas.

Za napravo mesenih klobas določeno meso razrežemo v velike kose, ki jih damo nato shladiti, kakor že opisano. Nato ga razrežemo v kosce, ki jih je mogoče vlagati v stroj za rezanje mesa, in spet pustimo čez noč hladiti. Šele za tem ga razrežemo s strojem, iz katerega mora prihajati meso v zrnatih koščkih in popolnoma hladno. Začimbe in dišave pridajamo v po receptih določenih množinah, upoštevajoč težo razrezanega mesa. Zmešano meso nadevajmo čvrsto v nasoljena naravna ali umetna čreva, nikakor pa ne v sveža.

Mesene klobase obesimo nato zoriti v zračnem prostoru s približno 12—15 stopinj C, kjer zrak ne sme biti presuh, niti ne sme biti prepriha. Med zorenjem klobas, kar traja 14—20 dni, morajo ostati čreva prožna in za zrak propustna, da lahko izhlapeva vlaga iz notranjosti klobas. Zato je treba v morebitni presuhem prostoru med sušenjem mesenih klobas zrak večkrat vlažiti s tem, da obesimo vanj mokre

vreče, ali pa postavimo vanj plitvo posodo z vodo. Zorenje klobas je končano, ko je videti meso skozi črevo rožnate barve in ko klobase otrdijo.

Nato damo klobase še v prekajevanje, ki naj se izvrši pri toplini 16—18 stopinj C. Prekajene mesene klobase hranimo obešene v suhem, zračnem, pred zmrzovanjem varnem prostoru. Okna morajo biti zastrta s polkami ali pa šipe pomazane z modro barvo. Shrambo je treba pogostoma zračiti.

6. Naprava šunk in prekajenega mesa.

Pravilno obrezane in do kosti dodobra ohlajene šunke je po vsej površini močno nadrgniti z razsolno mešanico, nato pa položiti v temeljito osnaženo razsolno kad, kjer jih pokrijemo s čistim lesenim pokrovom in otežimo s kamenjem. Naslednji dan nalijemo v kad toliko 22-procentne razsolne raztopine, da šunke popolnoma pokrije. Čez približno deset dni šunke v kadi obrnemo in če je treba raztopino ojačimo. V razsolu ostanejo šunke 5 do 8 tednov in jih je treba pogosto obrniti. Razsolna kad mora ostati v hladnem (6—8 stopinj C), vendar pred zmrzovanjem varnem prostoru.

Presoljene šunke položimo nato za eno noč v čisto mrzlo vodo, naslednji dan na zraku osušimo in za tem v mrzlem dimu prekajemo tako, da dobijo rdečerrjavo barvo. Hranimo jih enako kot mesene klobase.

Tudi za napravo prekajenega mesa določeni komadi mesa se morajo najprej dobro ohladiti, nato pa postopoma z njimi kakor s šunkami. Vendar zadostuje za nje šibkejša razsolna raztopina (16—18 stop.). Razsol traja za prekajeno meso približno 14 dni. Vse ostale nadaljnje postopanje pa je enako kot pri šunkah.

Končno se pripomni, da dobite pri vsaki Kreisbauernschaft-Wirtschaftsberaterin brezplačno knjižico, ki vprašanje o domačem klanju svinj obširno obravnava.

Obvarujmo se zajcev v sadovnjaku

Kadar je jesen dolga in lepa, si kmetje mislijo, da zajcem, dokler ne zapade sneg, v gozdu in na polju ne primanjkuje hrane. Toda na žalost temu ni tako. Komaj je s polja pospravljeno korenje, po kozolcih, njivah, travnikih in gozdovih zajcu res ne primanjkuje hrane, kljub temu pa dolgočasi v tem času že delajo škodo po sadovnjakih. Posestniki, ki imajo svoje sadonosnike blizu hiše, opazijo to navadno preje kakor oni z oddaljeno ležečim sadnim drevjem.

Nastane torej vprašanje, zakaj gloda zajec že v jeseni mlade jablane, ko mu še ne primanjkuje druge hrane. Opazovanja v tej smeri so dognala, da je način letnega in jesenskega glodanja drugačen kakor v času velikega snega in hude zime, ko glad zajca prisili, da ogloda debelca, kako visoko jih doseže in obeli celo veje starejših jablan. Na nekaterih drevescih se poznajo samo manjši odtisi zob, na drugih zopet hujše rane. Le malo pa jih je oglodanih okoli celega debla. Mnogi zatrjujejo, da gre zajcu v glavnem za uporabljanje glodalnih zob, ki zahtevajo delovanje. Govori se tudi, da je njegovo glodanje povezano s spolnim izživeljanjem itd. Izključeno pa ni,

da potrebuje zajec za svoje telo gotove snovi, ki jih vsebuje drevesna koža. Ker imajo mlade jablane slajšo kožo kakor drugo drevje, si pač najrajši izbira te vrste dreves. Bilo kakor bilo, eno drži: »Proti nevarnosti glodanja se moramo pravočasno zavarovati.«

Zaokrožene sadovnjake je najbolje imeti zagrajene, tako da zajci na svojih nočnih pohodih tudi v visokem snegu ne morejo preskočiti plotu. Debla posamezno stoječih dreves moramo pravočasno oviti s slamo ali koruznico ali jih zavarovati z mrežico ali s kolčki. Tudi razne maže so popolnoma zanesljive proti zajčjemu glodanju. Seveda morajo biti previdno sestavljene in drevje naj bo z njim namazano v suhem vremenu, da se maža na debelu prisuši. Stari sadjarji so belili in mazali drevje z zmesjo iz apna, krvi, žolča in kravjih odpadkov. Nekateri so bili prav zadovoljni, drugi pa so trdili, da je zajec kljub vsemu deblo ogloдал. Krivo je bilo najbrž slabo mazanje, ali je pa dež istega izpral. Drevesca, ki so pobeljena z mešanico krvi, apna, železne golice in nekoliko tobačnega izvlečka ali arborina, smrde zajčjemu smrčku, da se jih kar ne loti. Kravje

odpadke primešamo vsaki mešanici radi dobrega lepila.

Sadjarji, skrbite, da pobelite pravočasno in ob suhem vremenu. Če dež izpere belež, je treba beljenje ponoviti proti koncu zime. Najrajši ogledajo zajci drevesa, ko je še zima, večkrat pa tudi v začetku pomladi. Krajem zime rado dežuje, dež spere belilo in če zapade nov sneg, je to čas, ko zajci najraje obiskujejo sadovnjake. Zato nam največ škode povzročijo ravno proti koncu zime.

Pred zajčjim glodanjem naši sadosnosniki niso prav za prav nikdar varni. Skoraj slehrno leto se zgodi, da zajec napade posamezna debelca tudi junija, julija ali celo avgusta. Posebno v času, ko je trava pokošena. Vse vrste jablan pa zajcu niso enako po godu. Najvarnejše pred njimi so jable, ki so cepljene na pravo divjo jablo in lesniko.

Josef Hraschowetz.

Živina in žival v letošnji zimi

Bliža se čas, ko lahko spregovorimo o prezimovanju domače živine, ki služi ljudem za življenjsko potrebo, pa tudi za v naravi živeče živali. Za slednje človeku doslej ni bilo treba skrbeti — razen da v času posebne sile lovci skrbijo za gotove vrste divjačine. Sicer pa se je naša skrb omejevala na živali, ki neposredno služijo tudi za naše preživljanje. In to so na primer naše tako rekoč domače ptice. Za nje mora preko hude zime skrbeti kmet še bolj kot meščan, ker se sadosnosniki nahajajo po večini na deželi in v bližini mest. Dolgoletne skušnje učijo, da so sadosnosniki tam, kjer niso poznali brige tudi za primerno prezimovanje domačih ptic, zelo trpeli ne samo prihodnje leto, marveč še tudi sledeča leta. Letos bo najbrže tudi to vprašanje urejeno na zakonski podlagi potom posebnih v ta namen v Reich-u obstoječih društvi, ki bodo svoje delovanje prenesli tudi v naše kraje.

Važno je, kako naj preko zime preživimo domače živali. Tu treba kar najresneje misliti na primerni živež in nasteljo, ki mora priti pod streho in biti doma v shrambah. Pri vsem tem je pa treba točno vedeti, kaj in koliko je teh zalog in kako se bodo uporabljale, da bo krmiljenje v redu in da nam bo žival dajala, kar potrebujemo za ljudsko prehrano.

Pri vsem tem se pa moramo v prvi vrsti zavedati, da je prišel čas prilagoditve novim razmeram. Kakor mora današnji človek sam svoje preživljanje v marsičem spremeniti in se prilagoditi dejanskemu stanju, tako in še bolj mora biti skrb nas vseh in ne samo kmetov, da že sedaj mislimo na to, kako vse drugače je treba letos računati s prezimovanjem naše živine.

Naroči „Štajerskega Gospodarja“!

Zbiranje steklenic na Spodnjem Štajerskem

V soboto, dne 22. novembra 1941 bo tudi na Spodnjem Štajerskem zbirka steklenic za našo vojsko. Namen zbirke je, našim na Vzhodu se bojujočim četam v zimskem času omogočiti preskrbo primerne pijače.

Organizacija Steirischer Heimatbund bo s sodelovanjem vojaških oblasti prevzela vse steklenice, ki jih bodo hišna gospodinjstva stavila na razpolago.

Spodnještajerska gospodinja! Pripravi se in pomagaj našim vojakom! Postavi dne 22. novembra do 8. ure zjutraj vse Tvoje nepotrebne steklenice v hišno vežo ali pa pred hišna vrata!

Dobrodošle so: Steklenice od vina, žganja, šumečega vina, likerjev in sadnih sokov, ako so istega izgleda, specialne steklenice, štirioglate steklenice od likerjev ter steklenice-pletanke. Steklenice so tudi lahko s slamatimi tulji.

Neuporabne so steklenice od raznih medicinskih tekočin, piva in mineralne vode.

(PK. Meyer-Welddbild)

Etwas kalt, aber wenn man kein Wasser hat, geht es auch mit Schnee

MALE VESTI

* Nemška vojna poročila uplívajo bolj na londonsko borzo kakor Rooseveltovi govori. Kakor ugotavlja londonski »Daily Express«, so izzvala poročila nemškega vrhovnega poveljstva o napredovanju nemških čet na jugu vzhodne fronte vsled opetovano potrjene resničnosti na londonski borzi znatno oslabitev tečajev. Očividno imajo torej nemška vojna poročila na londonski borzi glede verjetnosti večji ugled nego Rooseveltovi govori in v njih zapopadene napovedi.

* Poštna direkcija v Graz-u razgláša, da bo v zimskem času omejen avtobusni promet. Da se kljub temu prometne razmere ne poslabšajo, priporoča, da se ljudstvo, ki je v stanju, posluževati se železnice, za svoje opravke ne poslužuje v toliki meri poštinih avtobusov. Slednji naj bodo v prvi vrsti na

razpolago tistim potnikom, ki potujejo poklieno, na delo, iz dela, v šolo itd.

* 50 vajencev so te dni na slavnosten način sprejeli v uk in varstvo v delavnice državnih železnic v Marburg-u. Hkrati so otvorili nov vajeniški dom, kjer bodo fantje, stanujoči izven mesta, imeli svoja udobna stanovanja. Državne železnice se na vse načine trudijo za izobrazbo in izpopolnitev svojih strokovnih delovnih sil in primeren naraščaj, kar istočasno služi dvigu in obnovi Spodnje Štajerske.

* Kmetijska razstava v Cilli-ju. Prehranjevalni urad priredi med 16. in 20. novembrom v prostorih hiše »Deutsches Haus« v Cilli-ju kmetijsko razstavo, ki bo obsegala vse panoge kmetijskega gospodarstva. Za spodnještajerskega kmetovalca se bo videlo celo vrsto novih delovnih metod, ki so ogledda vredne in koristne.

* O novem redu v katastralnih občinah Spodnje Štajerske. Radi preureditve deželnih okrožij se katastralne mape katastralnih občin sodnega okraja Gonobitz ne nahajajo več v Cilli-ju, temveč pri katastralnem uradu v Marburg-u. Arhive katastralnih občin sodnih okrajev Oberburg in Schönstein je pa katastralni urad v Marburg-u odstopil istemu uradu v Cilli.

* Protiboljševiško razstavo bodo priredili v Budimpešti med 4. in 20. decembrom t. l. Materijal, ki ga bodo razstavili Madžari, je zelo obsežen in bo prikazal delovanje boljševikov v času madžarsko-sovjetske vladavine na Madžarskem.

* Kaznovano prekorajenje dovoljenih cen. Posestnika Jakob-a Deschmann-a iz Bak-a, občina Weitenstein ter mesarja Alois-a Wratschko-ta iz Ober-Jakobstala je politični komisar za Landkreis Marburg kaznoval, ker sta se pri prodajanju živil pregrešila zoper odredbo, ki določa najvišje dovoljene cene. Deschmann mora plačati 100, Wratschko pa 500 Reichsmark denarne kazni.

* 50.000 rudarjev gre na plačan dopust. V bodočih desetih mesecih bo organizacija rudarjev (Reichsknappschaft) na podlagi zakonitih določil nemške socialne zakonodaje poslala 50 tisoč rudarjev na štirinajst dnevni dopust radi počitka in razvedrila.

* V Marburg-u bo petrolej samo na nakaznice. Gospodarski urad političnega komisarja za mesto Marburg an der Drau je za potrošnike petroleja uvedel nakaznice,

* **Nabavni listki za kolesa in motorna vozila.** Gospodarski uradi, ki so pristojni za izdajo nabavnih dovolil za kolesa in motorna vozila, so dolžni, da se najstrožje držijo predpisov, po katerih smejo takole dovolila izdajati samo v najnujnejših slučajih. Za življenjsko potrebno se smatra primere, če je kolo ali motorno kolo edino prometno sredstvo, s katerim se posilec vozi na delo, v šolo itd. in če gre za večje oddaljenosti. Pred izdajo nabavnih listkov za motorna kolesa se mora najprej ugotoviti, če so dani predpisi za kot, ki je predpisan za motorna vozila.

* **Visokošolstvo na Hrvaškem.** Poglavniki je izdal pravila o postavljanju rektorov in dekanov na visokih šolah. Imenovanih bo poglavnik za dve leti.

* **Nadarjenim in zmožnim odpirajo pot na zgor, ne da bi se oziralo na višjo šolsko izobrazbo.** Kljub vojni se v Reich-u na podjetjih izbira posebno nadarjene. Sporazumno z organizacijo Deutsche Arbeitsfront (nemška delovna fronta) poljsko obratovodje tiste delavce iz podrejenih jim tovarn, ki imajo zaključeno učno delo za seboj ter so se v strokovno-pedagoškem, splošno-izobraževalnem ter znanstvenem pogledu posebno odlikovali. Take izbrane delovne sile pridejo nato v vsakršno taborišče, kjer se vrši še enkratna izbira oziroma preizkušnja. Ker pa v mnogih obratih obratovodje ne morejo omiziti in zajeti vsakega nadarjenega človeka, je takim omogočeno, da si pomagajo sami. I če si pomagaš sam, ti pomagajo tudi drugi. Če je kdo prepričan o svojih zmožnostih, se lahko kar sam poda k organizaciji Deutsche Arbeitsfront ter sme predlagati, da se mu omogoči napredovanje. — V München-u se je letos našli strojni ključavničar, zaposlen v eni najkrajšjih tovarn, popolnoma iz lastnega nagiba podal s svojimi dokumenti k neki predzbiri, ki ga je poslala v državno predzbirno taborišče v Erwitte. Mož je došlo z dobrim uspehom vse izkušnje in delo, kakor hitro mu podjetje dovolji izstop iz službe, brez zrelostnega spričevala lahko študiral, da bo postal zrakoplovni inženir.

* **Socialna skrb za delavstvo v Bolgariji.** Bolgarska zveza delavcev bo za 30 milijonov levov nabavila modernih krušnih peči, v katerih se bo za delavce peklo najvejši kruh. Ista zveza pripravlja ustanoviti centrale vseh delavskih združenj.

* **Hrvatski železničarji študirajo nemške železniške naprave.** Nemško prometno ministrstvo je povabilo hrvatske železničarske strokovnjake v Nemčijo, da si na licu mesta ogledajo nemške železniške naprave. Tozadevna delegacija je že odpravila iz Hrvatske, ki bo imela priložnost študija najmodernejših železniških naprav širom Velike Nemčije.

* **Angleško letalo je strmoglavilo te dni na francosko-švicarski meji ob tla ter se je popolnoma razbilo.**

* **Ameriška duhovščina proti huj-skaški agitaciji žida La Guardia.** Njujorški župan, znani žid La Guardia, je razposlal ameriški duhovščini besedilo neke »pridige«, naperjene proti Nemčiji, ki naj bi jo ti duhovniki prečitati prihodnje nedelje raz prižnice. Cerkveni list »The Christian Century« žigosa postopanje imenovanega žida kot žalitev ameriške duhovščine. Drugi kritiki pravijo, da primanjkuje La Guardiji najmanjši čut olike.

* **Nov šef štaba ustaške milice na Hrvaškem** je postal dosedanjí poveljnik ustaške častniške šole polkovnik Serčić.

* **Velika železniška nesreča v Ameriki.** V Kentonu (Ohio) je zavozil nek osebni vlak pensilvanske železnice v tovorni vlak. Del vlaka je vrglo v nek signalni stolp. Blizu 30 oseb je bilo pri tem ubitih.

* **Ameriški vojaki morajo takoj iz Kitajske.** Ameriško mornariško ministrstvo je izdalo povelje, da se morajo vsi na Kitajskem bivajoči in tamkaj službujoči ameriški vojaki takoj povrniti iz Kitajske.

* **Tretja obletnica smrti Atatürka.** Pretekli ponedeljek je turški narod proslavil tretjo obletnico smrti ustanovitelja Nove Turčije, Kemala Atatürka. Ob 9.05 uri — v tej uri je umrl slavni mož — se je podal prezident Ismet İnönü skupno s člani vlade v dvorano Etnografskega muzeja, kjer počiva pod velikim mramornatim kamnom telo velikega pokojnika. Tam je položil prezident venec. Nato je ljudstvo defiliralo mimo grobnice Atatürka.

* **V Iraku jih že zopet zapirajo.** V zadnjih 14 dneh jih so v Iraku, zlasti pa v glavnem mestu Bagdadu, po naročilu Angležev aretirali nad 400 oseb, ki so bile prepeljene v koncentracijska taborišča. Gre seveda za pristaše Khailanija, znane ga iraškega domoljuba in nasprotnika Angležev.

* **Holandski rokodelci se naselijo v provinci Posen,** kjer že gradijo naselbino s tristo stanovanji. Gre za holandske rokodelce, ki so se prostovoljno prijavili za delo v tej vzhodni nemški provinci.

* **Srem z mestom Zemunom je prišel v sestav Hrvatske.** Hrvatska vlada je ravnokar razširila vse doslej na ostalem delu Hrvatske veljavne zakone tudi na vzhodni del Srema, v katerem se nahaja znano meso Zemun, ki je v bivši državi tvorilo sestavni del Belgrada.

* **Šest let je živel 3.000 metrov visoko.** Bolgarski vremenski opazovalec na 2923 metrov visoki najvišji gori Bolgarije, Musala, Boris Vasiljev, je po šest letnem bivanju in službovanju na imenovanem najvišjem vrhu svoje domovine menjal dosedanjí poklic ter se preselil v nižino. Bolgarski kralj ga je ob tej priložnosti odlikoval.

* **Prehranjevalni urad mesta Marburg razglašča,** da sprejema stranke samo ob torkih in petkih med 9. in 12. uro.

* **Novo dijaško organizacijo dobijo visokošolci v Ljubljani,** ker je visoki komisar razpustil vsa dosedanja dijaška društva. Društvo bo zajelo vse dijake ter bo edino dovoljeno in obvezno v provinci Ljubljani.

* **V koncentracijsko taborišče, ker ni so hoteli na bojišče za angleške interese.** Po poročilih iz Newyork-a so angleške vojaške oblasti v Iran-u 65 bivših jugoslovanskih državljanov vtaknile v koncentracijsko taborišče, ker so se branili vstopiti v angleško vojsko.

* **Skrb za rudarski naraščaj v Nemčiji.** V Nemčiji so ravnokar spopolnili ureditev rudarskih vajencev. Kakor v vseh drugih obrtnih panogah, je sedaj tudi v rudarski industriji predvideno učno razmerje, ki bo omogočalo zanesljivo in strokovno dobro podkovani naraščaj. Hkrati se je določilo učno pripomoč, ki se bo nudila po skupinah in revirjih. Višina je odmerjena tako, da bodo rudarski vajenci napram vajencem v ostalih obrtnih v tem pogledu na prvem mestu. Rudarski poklic, ki je od vseh delavskih poklicev menda najbolj trd, bo pri takih ukrepih na mladino pri izbiri po-

klica gotovo bolj vabljivo vplival kakor doslej.

* **Z vročimi vreli nameravajo ogrevati mestne palače v Budimpešti.** Mesto Budimpešta razpolaga, kakor znano, s 115 vreli vroče vode, ki je bolj malo izrabljena. Dnevno izteče okrog 60 milijonov litrov vode v Donavo, ne da bi se na kakšen način izkoristila. Sedaj je mestna uprava izdelala načrt, po katerem bi se vode vročih vrelecev lahko izrabile za ogrevanje magistratne palače, ki jo bodo gradili. Količina tople vode bi pa zadostovala za ogrevanje celih mestnih predelov in bi se investicije, ki bi bile zato potrebne prav dobro amortizirale. Ze v par letih bi se lahko odpisalo izdatke za napravo, nakar bi taka toplovodna kurjava vsakoletno prištedila težke stotisoče pengov, ki jih sedaj izdajo za premog in drva.

* **Telesni polk „Dr. Ante Pavelić“ na Hrvaškem.** Gre za tradicionalno vojaško formacijo, ki bo sprejemala v svoje vrste samo svoje padlih bojnikov za osvoboditev in tiste, ki so svoječasnó s poglavnikom emigrirali v tujino, razen tega ustaše in vse v svetovni vojni z redom Marija-Terezije in zlato hrabrostno svetinjo odlikovane in njih svojece.

* **Kaznovan navijalec cen.** Posestnik Johann Doppler iz Georgenberg-a an der Pössnitz je gostilničarjem prodajal vino po RM 1.50 liter, akoravno mu je zato pristojna komisija za isto vino določila ceno RM 1.05. Za ta prestopok zoper uradno določene cene je politični komisar za Landkreis Marburg, Doppler-ja kaznoval z denarno kaznijo RM 1000.— Razen tega se mu je zaplenilo tudi prebitek od RM 678.—, ki ga je dosegel pri tej nedovoljeni kupčiji.

* **Prijavljajte morebitne vojne ujetnike-begunce.** Kljub dobremu straženju se lahko pripeti, da se poedinim vojnim ujetnikom posreči iz svojih delovnih mest pobegniti. Razume se, da se take begunce navadno v najkrajšem času zopet prime. Ker so pa stvarni podatki o primerih, iz katerih je sklepati, da gre za ujetnika-begunca, za vrnitev istega taborišču vedno koristni, se prebivalstvo poziva vsa tozadevna opazovanja nemudoma javiti najbližji policijski ali žandarmerijski postaji.

* **Zakon proti beračenju pripravljajo na Hrvaškem.** Gre za socialne ukrepe, ki bodo delancezmožne spravili v zato postavljene domove, ostale pa k delu in zaslužku. V primerih, kjer vse to ne bo mogoče, se bo pa potrebnim dajalo podpore.

* **Tudi hrvatski jezik bodo očistili tujk.** Poglavniki Hrvatske je določil komisijo, ki bo izdelala predloge, po katerih bo učno ministrstvo iz hrvatsčine očistilo vse tujke nehrvatskega izvora.

* **Bolgarska deklška organizacija študira slične naprave v Nemčiji.** Bolgarija je poslala 25 ženskih nastavljenk svoje državne deklške organizacije v Nemčijo, da bi se upoznala z ureditvami in delom sličnih nacionalsocialističnih organizacij.

* **Tracijo bodo naselili.** Bolgarska vlada je pridno na delu, da bi v kratkem času v redko naseljeni Traciji dvignila kmetijstvo. V to svrhu naseljuje sedaj kmetovalce v prvi vrsti v področju med reko Mesta in Struma. Naselitev je prostovoljna in gre prednost bivšim vojnim bojnikom, na vsak način pa samo pridnim in delovnim kmetovalcem.

* **Veliki izsuševalni načrti v Albaniji.** Kakor vemo imajo v Albaniji v obmorskih predelih mnogo močvirnatega sveta, ki ni samo neploden, temveč celo malaričen. Odkar je Albanija postala italijanska provinca, se rimska vlada neumorno trudi, da bi iz teh področij napravila rodno zemljo. Strokovnjaki so izdelali načrte, po katerih je zamišljeno v 20 letih iz močvirnate puštnje ustvariti 20.000 ha rodovitne zemlje. V okolici Drača že sedaj pridno dela na stotine albanskih delavcev, ki gradijo kanale in črpalne naprave. Že leta 1942 bo okrog 10.000 hektarjev zemlje izročene kolonistom, ki jo bodo obdelovali. Novo pridobljena zemlja bo zelo rodovitna, ker je odpočita ter bo prav posebno prikladna za gojitev koruze, oljarice, bombaža, prosa in ricinusovih rastlin. Italijanska industrija umetne svile pa namerava v izsušeni zemlji gojiti za svoje potrebe posebne vrste rogozo, ki bo baje imenitno uspevala.

* **Romunija dobi nov zakon o rasah.** Romunsko ministrsko predsedništvo izdeluje osnutek novega zakona o rasah, ki bo v svojih temeljih podoben tozadevnim nemškimi zakonskim določilom, takozvanim Nürnberger Gesetze. Z novim zakonom se bo protizidovski kurs še poostрил.

* **10.000 mladih rumunskih deincev v starosti od 16 do 19 let odpotuje v Nemčijo,** kjer jih bodo v velikih industrijskih podjetjih izvežbali in izobrazili. Na ta način bo Romunija prišla do zmožnega delovnega naraščaja, ki ji ga sedaj primanjkuje.

* **Ganljiva pasja zvestoba.** V nekem kraju na severu Schleswig-a je neka ženska med opravkom pred vhodom v poslopje postavila svoje kolo ter svojemu spremljajočemu psu zaukazala, da ga čuva. Kakor se to večkrat zgodi, je ženska po izvršenih opravkih pozabila na kolo, ker je pri drugih vratih zapustila dolično poslopje ter odšla domov. Pes je pa medtem celi dan in celo noč ter naslednjega dne do večera čuval kolo ter vsakega obljajal, ki se mu je približal. Šele po dnevu in pol se je pozabljiva ženska spomnila pozabljene svojine ter je rešila zvestega, lačnega in žejnega psa.

* **Med oranjem se je s konji pogrezal v zemljo.** V bližini Prerau-a je med oranjem svoje njive neki kmet opazil, da se pogreza v zemljo. Še predno se je prav zavedel, je bil s konji in plugom že do pasu globoko v zemlji. Ves trud konjev, da bi se izkobacali iz zemlje je ostal zastonj. Tudi kmet si ni mogel pomagati sam. Kričal in klical

je na pomoč, ki je tudi v zadnjem trenutku prišla. Samo glave konj in kmeta so še gledale iz zemlje, ko so jih potegnili na varno. Sedaj je dolična njiva povod za raziskovanje, da strokovnjaki ugotovijo vzroke popisane pogrežanja.

* **Hrvatski delavci, zaposleni v Nemčiji,** niso samo v pogledu mezd, temveč tudi v socialni zakonodaji kakor bolezenskem in neugodnem zavarovanju popolnoma izenačeni z nemškimi delavci.

* **Voditeljica babic v Nemčiji,** ga. Conti, je obiskala Sp. Štajersko. Zbranim spod-

nještajerskim babicam je v Marbur držala zanimiv in poučljiv govor o konodaji, ki ureja babiško pomoč. Stanka so se udeležili Regierungsraktor Dr. Strenger, Medizinal-Rat Tollich, Professor Dr. Koch in prirofi Dr. Santner.

* **Pozor pred tatovi svinj.** Iz nezaklenjenega hleva so neznani zliko ukradli posestnici Elisabet-i Rasbor v Zirkowitz-u pri Wöllan-u 50 kil tež svinjo, ki so jo kar v hlevu zaklatter odšli z njo. Škoda znaša kar 70 RM.

DOPISI

□ **Unterbücheln (Leonhard bei Großsonntag).** Imeli smo prvo civilno poroko po novih predpisih. Uradni župan Josef Lach je v svojstvu vodje civilnega ali poročnega urada poročil kmečkega delavca Franza Brumen-a iz Wresnitzen in šiviljo Marijo Kokot iz Gorischnitz. Kot pričča za ženina je bil novzoč kmečki delavec Preaz iz Podgorzen, za nevesto pa posestnik Josef Kokot iz Warowitz-a.

□ **Heiligenbrunn bei Spielbach in Württemberg.** Vaš cenjeni list mi tako ugaja, da bi le težko bil brez njega. Akoravno nisem izrecno iz Spodnje Štajerske, temveč iz Prekmurja, me zelo zanimajo novice iz vseh krajev Spodnje Štajerske, kjer sem nekoč živel ter mi je radi tega znana in draga. Vsako sredo, ko dobim »Štajerskega Gospodarja«, se v duhu in mislih sprehajam po tisti lepi zeleni deželi, ki slovi po naravi in pridnosti prebivalcev. Spodnja Štajerska je podobna velikemu vrtu, ki ga obdelujejo marljivi vrtnarji. O tem velikem vrtu — Spodnji Štajerski — pa prinaša Vaš tednik opise in poročila, ki me za cele ure zabijajo v prijetne sanje, kakor da bi se nahajal med Vamj v domačem kraju. Vaš list mi je nekakšen most med ožjo domovino in tukajšnjimi kraji ter mu želim, da bi število svojih strani še povečal, kar bi dalo še več dobrega čtiva. — Josef Horwath.

TO IN ONO

o. **Sidro ladje Kristofa Kolumbusa** so našli. Na nekem samotnem kraju otoka San Domingo so nedavno našli zarjavelo in močno obrabljeno ladijsko sidro. Pregled najdbe po strokovnjakih je ugotovil, da gre za sidro ladje »Santa Maria«, to

je tretje ladje, s katerimi je Kolumbo leta 1492 iz španske luke Palos odpotoval proti Ameriki. Sidro, ki tehta tri centobodo prepeljali v Kolumbusov muzej v Chicago v Zedinjene države Severne Amerike. Pripomniti je, da so ohranjene tudi sidra ostalih dveh ladij, to je »Pinta« in »Nina«, s katerimi je skupno s »Santa-Mario« Kolumbus odkrival Ameriko.

o **V Italiji bodo iz italijanskega jezika izločili vse besede,** ki so tujega in neitalijanskega izvora.

ZANIMIVOSTI

Kitajski zid

Gotovo ste že kaj slišali o njem. Marsikdo morda misli, da obstoja »kitajski zid« samo v pravljici. Ne, kitajski zid obstoja v resnici. Je najogromnejša obrambna naprava sveta in oklepa že stoletja in stoletja ves severni del Kitajske. Kitajci so ga sezidali v obrambo proti roparskim upadom mongolskih, nomadskih narodov notranje Azije, zlasti proti Hunom, pred katerimi so trepetala ljudstva že 1300 let pred našim štetjem.

Kitajski zid se vije kakor ogromna kača po grebenih gora, se vzpenja čez skalnate strmine, pada po bregovih v globoke doline. Nenadoma se skrrije očesu za vrhove gora, potem ga pa spet lahko zasleduješ ure in ure.

Kitajski zid je res čudovita tvorba človeških rok. Njegove ogromnosti se zavedamo, če premerimo dolžino zidu. Če bi ga postavili preko vse Evrope, bi segal od Pariza do Leningrada, saj je dolg 2450 km!

Menda je zid že nad 2000 let star. Ze slavni cesar Tsin-Si-Huangti, iz tretjega st. pr. naš. štetj., ki je pričel z zidavo obrambnega zidu, ki pa je bil le iz ilovice. Svojo poznejšo obliko je dobil šele pod Ming dinastijo v 15. st. po naš. št. Višina

Zahtevajte
žarnice
s to
kvalitetno znamko
na ovitku.

OSRAM-D daje poceni svetlobo.

(Aufnahme: Ebner)

Dienst am Leben. Ein Bild von der Mütterberatung in Cilli. Schwestern der NSV bei ihrer Arbeit.

in širina zidu je različna; v ravnini in na gorskih prelazih, tam, kjer je bilo Mongolom prodiranje lažje, je močnejši in višji. Znotraj in zunaj je obložen z granitnimi ploščami, vmesni prostor pa je izpolnjen z gručem. Na lažjeh prehodnih mestih je 11 do 12 m, včasih celo 16,5 m visok in 8 m širok. Po vrhnem robu je obložen s kvadrati ali žgano opeko. Vrh zidu je bil nekoč udobna 5 do 6 m široka cesta, ograjena z zidkom, kjer so se vrstile v gotovih presledkih strelske line. Danes je ta cesta hudo razpadla; prav tako štirivoglati čuvajni stolpi, ki se vrste vsakih 100—200 m. Nekoč je stotisoče vojakov čuvalo zid in stolpe, na tisoče topov je prežalo s svojimi žreli na Mongole. Danes leže topovi razpadli in zarjaveli na zidu, skriti pod bohotnim plevelom in drugim zelenjem.

Od leta 1644, ko je zasedla kitajski prestol Mandšu-dinastija, so zanemarjali zidove, ker je postalo nepotrebno; odtlej razpada bolj in bolj.

Herodot poroča, da je pri Cheopsovi piramidi, ki obsega $2\frac{1}{2}$ milijonov kubičnih metrov zidovja robotalo 100.000 ljudi celih 20 let. Koliko milijonov ljudi je moralo zidati Kitajski zid, ki obsega več kot 300 milijonov kubičnih metrov, to je toliko materiala, kolikor bi obsegalo 150 Cheopsovih piramid?

Gledanje v daljavo

Gledanje v daljavo (televizija) je izum, ki obeta prinesiti človeštvu podoben preobrat kakor ga je prinesel radio. Gledanje v daljavo, iznajdba, na katero si je človeški um nekdanj komaj upal pomisliti, izgleda, da bo kmalu dostopno ljudem, kakor je dostopen današnji radio. Preden se nova iznajdba izroči človeštvu, da bi mu služila, je potrebno seveda mnogo skrbnih priprav. Predvsem je treba izdelati omrežje oddajnih postaj in pripraviti za sprejemne aparate za prodajo taki ceni, da bodo dostopni čim širšemu krogu naročnikov.

Sprejemni aparat za gledanje v daljavo, daje na primernem motnem steklu slike

Slično kakor na filmskem platnu se podobe premikajo. Praktično dosežemo premikanje podob na podoben način kot v kinu. Podoba zažari na zaslonu in ugasne. Takoj nato se posveti nova, ki kaže prejšnji prizor nekoliko premaknjen. Da človeško oko ne opazi trepetanja slik in dobi vtis gibajočega se predmeta, se mora na zaslonu slika prikazati in ugasniti vsako sekundo najmanj šestnajstkrat. Ker se pri izmeničnem toku, ki ima 50 nihajev v sekundi, kakor je dandanes splošno v uporabi, motnje najlažje paralizirajo, če se slika v aparaturi petindvajsetkrat menja, so vzeti za podlago pri sedanjih aparatih petindvajsetkratno menjavanje slik. S samo izmenjavo slik pa problem še ni rešen. Na filmskem traku je najmanjši sestavni del živih slik podoba, ki jo daje posamezna fotografija na traku. Pri gledanju v daljavo pa je v tej točki problem daleko bolj zapleten. Za gledanje v daljavo se vsaka posamezna slika razdeli v primerno število vrst in vsaka vrsta se še naprej deli na posamezne pike. Aparatura je tako zgrajena, da se slike sestavljajo iz samih najmanjših delcev — pik tako, da žarek zvršča pike v posamezne vrste. Najprej osvetli v prvi vrsti posamezne pike s

Burg-Lichtspiele

Marburg, Burgplatz 1

Posebne predstave kulturnih filmov:

v nedeljo, dne 16. novembra 1941 ob pol 11. uri, v ponedeljek, torek in sredo pa ob 13.45 uri

Na sledovih trgovskih zvez

(Auf den Spuren der Hanse)

Mladoletnim je obisk dovoljen. — Najnovejši nemški tedenski pregled.

Od petka naprej dajemo Bavaria filmski izdelek

„V senci gore“

(Im Schalten des Berges)

Nastopajo Attila Hörbiger, Hansi Knoteck in Viktoria von Ballasko. 685

svetlobo primerne jakosti. Ko je ena vrsta izpolnjena, preskoči žarek na začetek druge vrste, ki jo prav tako izpolni. Tako se igra nadaljuje, dokler ni napolnjena cela podoba. Če poslimo, da se prikaže na zaslonu vsako sekundo slika petindvajsetkrat in je vsaka slika razdeljena na, recimo, 400 vrst, in vsaka vrsta 500 pik, potem mora žarek, ki riše na stekleni zaslon, vsako sekundo 400×500 , to je dvestotisočkrat izpremeniti jakost svetlobe. Praktično pa se to število še precej zveča, če hočemo doseči jasno in dovolj ostro sliko.

Točnost podajane slike pa je odvisna tudi od tega, da žarek čisto natančno riše posamezne vrste, da ne dobimo na sliki svetlih črnih črt. Vsi ti problemi se dandanes najlepše rešujejo z Braunovo cevjo, kjer nastane v primerni žarnici katodni žarek, ki riše svetlo piko na zvonasto razširjenem dnu žarnice. Žarek potuje na svoji poti skozi štiri ploščice, od katerih sta po dve in dve tako postavljene, da ga uklanjata v smerih, ki sta pravokotni druga na drugo. Potovanje žarka do posamezne vrste oskrbujejo torej omenjene ploščice, jakost svetlobe pa žarek sam. Tako se je mehanično risanje slike preneslo na električno sestavljanje slik, ki lahko dovolj natančno oskrbi sestavljanje slike.

MALI OGLASI

Vsaka beseda stane 10 Rpf, mastno tiskane besede 20 Rpf. Pristojbina za šifro je 35 Rpf, pri iskanju služb 25 Rpf. Za dostavljanje pisem pod šifro se zaračuna 50 Rpf poštnine. Zaključek sprejemanja oglasov je v četrtek ob 16. uri. Male oglase se prevzame samo proti predplačilu, iz podeželja tudi v veljavni poštini znamkah. Najnižja cena malemu oglasu je 1 Reichmarka

Kupi se večja množina

prediva

po dnevni ceni. Adolf Okroschnik, Wasserleitungsinstallation, Cilli, Landwehrstraße 9. 686

Čevljarskega vajenca,

ki je doma iz okolice mesta Pettau, se sprejme. Vprašati v poslovalnici „Marburger Zeitung“ Pettau. 684

Iščem opremljeno sobo v bližini bolnišnice. Ponudbe pod „Soba“ na upravo lista. 683

Viničar s 5 delovnimi močmi, najraje iz Haloz, se sprejme. Josef Kirbisch, Marburg (Drau), Viktringhofgasse 3. 638

Več **mizarskih pomočnikov** sprejem. Tischlerei Hans Wratschko, Marburg (Drau), Draugasse 8. 637

Gostilniško sobarico zmožno nemščine in **služkinjo**, sprejem. Nekrep, Marburg (Drau), Viktringhofgasse 4. 636

Oferja sprejme Aloisia Kranfogel, Wadelberg 11, St. Peter, P. Marburg (Drau). 638

Izven Marburg-a sprejem takoj **kuharico** za vse. Pismene ponudbe pod "Pošlena" na upravo lista. 654

Viničar, marljiv in pošten, z 2 do 3 delovnimi močmi ter ofer, z 2 delovnimi močmi, se sprejmeta. Vprašati pri Josef Gamsner, P. Ober-Kunigund. 670

Viničarja sprejem takoj. Vprašati Marburg (Drau), Duchatschgasse 4. 667

Sedemnajstletna deklica se želi **izučiti kuhanja** Naslov v upravi lista. 682

OGLAŠUJTE!

2 vagona prvovrstnih simentalskih krav,

visoko brejih, mnoge tudi s teleti se v ponedeljek, 17. novembra 1941 zopet proda v Marburg-u, Kärntnerstrasse - gostilna „PRI LEVU“ (Löwenwirt).

Nekaj dobro ohranjenih

železnih peči,

ZEPHIR ali slične kupi

Kuranstalt Sauerbrunn-Radein

Bad Radein 672

Interesenti za

parne pekovske peči

sistema Krickl & Ebhart, Wien, (Wiener Backofen-Baugesellschaft) in za

peči za slaščičarne ter vse stroje za pekarnice se naj zaupno obrnejo na zastopnika

HANS PENNITZ, GRAZ, JAKOBIGASSE 18

Prospekti, nasveti, merjenje, katalogi in reference so na željo vsak čas rade volje in brezplačno na razpolago. 595

Molzec oženjen, se sprejme. Zena bi skrbela za svinje. Deputat v živilih. Tudi starejšega

konjskega hlapca

sprejememo. V poštev pridejo zanesljivi in marljivi ljudje. Ponudbe na Gut Gamsenegg, Post Gutenstein bei Unterdrauburg. 678

Krojaški pomočnik

in vajenec se sprejmeta takoj v stalno službo. Hrana in stanovanje v hiši. Dominik Woutschko, Schneiderei, Eichthal (Hrastnigg). 681

Čevljarje

za šivanje gojzerc sprejme Gregorz, Marburg (Drau), Tegetthoffstraße 55. 660

Štajerci pozor!

Kdor rabi stavbene načrte, proračune, izposlovanje gradbenega dovoljenja, zidarje, razno gradbeno gradivo, naj se obrne na „Karl Koroschetz, Maurermeister in Pakenstein“. 674

Žensko kolo

novi, rdeči, s starimi dobrimi gumami, posebne sedeže za ženska in moška kolesa ter spodnje gume, 1 zajklo s sedmimi mladiči proda Skrabl, Marburg (Drau), Thesen, Unterdobrawa 165. 662

Vsem vinogradnikom!

Prvorazredno cepljeno trsje, divjake, korenjake in sadno drevje prodaja Franz Schicher, Samuschen P. Margareten b. Pettau. 655

Kovačnica z ali brez inventarja, se da v najem. Naslov v upravi lista. 668

Dva mlada

vola,

vajena voznje po hribih, prodam. Skoff, P. Gams Nr. 102 bei Marburg (Drau). 676

Lepo posestvo

blizu Marburga dam v najem. Werdnig, Marburg (Drau), Mellingerstraße 56. 677

„Alfo“ do 100 litrov kupim. Josef Kostanjewez, Steindorf 55, P. Mörtendorf bei Pettau. 664

Prepisati? Prerisati? Ne!

Naročiti foto-kopije je boljše in ceneje. Foto-razmnoževalnica: Kontrolni urad za gospodarska podjetja (Kontrollbüro für Wirtschaftsbetriebe), Graz, Grieskai 60, tel. 67-95. 673

Krave simentalske pasme

visoko breje in s teleti prodaja Anton Hermann, Marburg (Drau), Tegetthoffstraße 28 (Gasthaus Vlahovič). 640

Deset mesecev staro

svinjo

za rejo, prodam. Rosa Nowak, Marburg (Drau), Pobersch, Mozartstraße 35. 656

Desetletnega konja,

malega belca, proda ugodno: Fritz Rebernak, Bäckerei, Gonobitz Nr. 91. 665

Železno peč

(Gußeisen) prodam. Domiler, Marburg (Drau), Melling, Petakgasse 4. 666

Stalno kupujemo vinske

steklenice

po 1 liter in 0,7 litra. Pugel & Rossmann, Marburg (Drau), Sophienplatz 3. 669

Malo

posestvo

vzajem v NAJEM ali grem za viničarja. Naslov v upravi lista. 653

Majhno

posestvo

v okolici Marburga prodam ali dam v najem. Schnuderl, Brunndorf bei Marburg (Drau), pri šoli. 663

Za polovični pridelek vzajem v najem

posestvo

od 10-20 joh. Naslov v upravi lista. 659

Posestvo 4 do 8 joh, vzajem v najem. Naslov v upravi lista. 657

»Marburger Zeitung« je uradno glasilo organizacije »Steirischer Heimatbund«. Naroča se pri »Verlag der Marburger Zeitung«, Marburg, Badgasse 6, Postscheckkonto 54.608.

Pozor vinogradniki!**Sredstvo za razkisanje letošnjih vin!**

Po vinskem zakonu dovoljeno. Izvrstno sredstvo za razkisanje in čiščenje vin je prašek, ki odvzame vinu kisel okus in naredi vino normalno in okusno. Uporabno je tudi za vse ostale pijače in tudi za čas po vretju. Cena prašku za 300 litrov je: RM 1.50, po pošti 1 RM več. K vsaki pošiljki je priloženo natančno navodilo. Naroča se pri J. PUČKO, zastopnik, Marburg (Drau), Triesterstraße 57. 679

Pikolo in jabolčnik

zdrav in okusen s 3-4 odst. alkoholne stopnje si napravite za domačo uporabo brez pravega jabolčnika. Jabolčnik in pikolo si tudi lahko pomnožite za 100 do 150 odstotkov. Tudi izboljšate si lahko pikolo, ako naročite naš „Jabolčni sok“, ki je pripravljen iz samih domačih preparatov in stane za 160 litrov RM 3.25, po pošti RM 1.40 več. — Veliko zahvalnih pism na razpolago. Zastopnik: J. Pučko, Marburg (Drau), Triesterstraße 57. 680

Cunje krojaške odrezke, staro železje in kovine, papir, ovčjo volno, svinjsko in govejo dlako (arovec) kupuje vsako količino Alojs Arbeiter, Marburg, Draugasse 5. 507

Ravnokar je izšel v štiri-barvnem tisku novi

plan mesta Marburg a. d. Drau

z najnovejšim seznamom ulic in cest

Cena RM 1.-
po pošti RM 1.20

Dobi se pri založniku

Maeburger Druckerei

Marburg, Badgasse 6

ter v vseh knjigarnah in večjih trafikah

Obiščite veliko kmetijsko razstavo

v Cilli-ju, ki se vrši od 16. do 20. novembra 1941

v vseh dvoranah in na prostem prostoru
poslopja „Deutsches Haus“

Na razstavi se bo videlo zanimivosti iz sledečih področij:

Krvno vprašanje in podedovano zdravje
„Zmaga orožja — zmaga otroka“
Kmetijska pridelovalna bitka
Olajšanje dela v hišnem gospodinjstvu
Zaščita rastlin in zaščita ptic
Red na tržiščih in ravnanje potrošnje
Naučni ogled strojev ter vaše skupne strojne naprave
Kmetijske strokovne knjižnice

Zemljo preizkuševalni laboratorij bo brezplačno preiskoval zemljo z ozirom na obseg apna

Celodnevno odprt vaški kino bo pri prostem vstopu dajal zanimive zvočne filme o kmetijstvu — ter kulturne filme o nemški vojski — tehniki in sportu.

Razstava je odprta dnevno od 8. do 18. ure.

Otvoritev je v nedeljo, dne 16. novembra ob 9. uri popoldne. Prispevanje k stroškom: dorasli 30 Rpf. — vojaki in mladoletni 10 Rpf. — Vstopnice v predprodaji pri krajevnih kmetijskih voditeljih (Ortsbauernführer). 675

Der Beauftragte für die Finanzverwaltung in Marburg/Drau
(Pooblaščenec za davčno upravo Marburg/Drau)

Razglas

Blagajna davčne uprave Marburg (Drau) sprejema odslej vsaki teden vplačila v gotovini samo od ponedeljka do vključno petka med 8. in 12. uro.

Ob sobotah se torej vplačila ne more več izvrševati.

Marburg (Drau), 11. November 1941.

671

OGLAŠUJTE! „ŠTAJERSKI GOSPODAR“
posrednik med mestom in deželo